

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 1.103

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 7 decembrie 2005

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
356. — Lege pentru ratificarea Acordului european asupra transmiterii cererilor de asistență judiciară, adoptat la Strasbourg la 27 ianuarie 1977	2–4	domeniul public al municipiului Timișoara și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Timișoara, județul Timiș	6
1.178. — Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului european asupra transmiterii cererilor de asistență judiciară, adoptat la Strasbourg la 27 ianuarie 1977	4	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.450. — Hotărâre privind transmiterea unui obiectiv de investiții din domeniul privat al statului și din administrarea Ministerului Administrației și Internelor în domeniul public al municipiului Turda și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda	5	363. — Ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap pentru aprobarea Planului național privind formarea personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap pentru perioada 2006–2008 și a Programei-cadru de instruire specifică a personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanei adulte cu handicap	7–41
1.475. — Hotărâre privind transmiterea unui imobil din domeniul privat al statului și din administrarea Regiei Autonome de Transport Timișoara în		1.256. — Ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale privind aprobarea Metodelor de prelevare a probelor de plante și produse vegetale în vederea efectuării analizelor de laborator pentru determinarea oficială a nivelului de reziduuri de pesticide	42–48

L E G I   S I   D E C R E T E**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****C A M E R A   D E P U T A T I L O R****S E N A T U L****L E G E****pentru ratificarea Acordului european asupra transmiterii cererilor de asistență judiciară,
adoptat la Strasbourg la 27 ianuarie 1977**

Parlamentul României adoptă prezența lege.

Articol unic. — (1) Se ratifică Acordul european asupra transmiterii cererilor de asistență judiciară, adoptat la Strasbourg la 27 ianuarie 1977, intrat în vigoare la 28 februarie 1977 și semnat de România la Moscova, la 4 octombrie 2001, denumit în continuare *Acord european*.

(2) Cu ocazia depunerii instrumentului de ratificare se vor formula următoarele declarații:

a) potrivit dispozițiilor art. 2 din Acordul european, se desemnează Ministerul Justiției ca autoritate centrală expeditoare și autoritate centrală primitoare;

b) potrivit dispozițiilor art. 13 paragraful 1 din Acordul european, se exclude în întregime aplicarea dispozițiilor art. 6 paragraful 1 lit. b).

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 2 decembrie 2005.
Nr. 356.

**A C O R D   E U R O P E A N
asupra transmiterii cererilor de asistență judiciară*)**

Statele membre ale Consiliului European, semnatare ale prezentului acord, considerând că scopul Consiliului European este de a realiza o uniune mai strânsă între membrii săi, apreciind că este de dorit să se eliminate obstacolele economice care împiedică accesul la justiție în materie civilă și să se permită persoanelor defavorizate din punct de vedere financiar o mai bună valorificare a drepturilor lor în statele membre,

convins că instaurarea unui sistem de transmitere a cererilor de asistență judiciară adecvat ar contribui la atingerea acestui scop,
au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Orice persoană având reședință obișnuită pe teritoriul uneia dintre părțile contractante, care dorește să solicite asistență judiciară în materie civilă, comercială sau administrativă pe teritoriul unei alte părți contractante, poate prezenta cererea sa în statul reședinței sale obișnuite. Acest stat este obligat să transmită cererea celuilalt stat.

ARTICOLUL 2

1. Fiecare parte contractantă desemnează una sau mai multe autorități expeditoare care să transmită direct cererile de asistență judiciară autoritatii străine desemnate, după cum urmează.

2. Fiecare parte contractantă desemnează, de asemenea, o autoritate centrală primitoare, însărcinată să primească cereri de asistență judiciară provenind de la o altă parte contractantă și să le dea curs.

*) Traducere.

Statele federale și statele în care sunt în vigoare mai multe sisteme de drept au posibilitatea de a desemna mai multe autorități centrale.

ARTICOLUL 3

1. Autoritatea expeditoare îl asistă pe solicitant pentru ca toate documentele care, în opinia acestei autorități, sunt necesare evaluării cererii să fie anexate la aceasta. De asemenea, autoritatea expeditoare îl asistă pe solicitant pentru traducerea eventual necesară a documentelor.

Autoritatea expeditoare poate refuza transmiterea cererii în cazul în care aceasta i se pare în mod evident abuzivă.

2. Autoritatea centrală primitoare transmite dosarul autorității competente pentru a decide asupra cererii. Ea informează autoritatea expeditoare asupra tuturor dificultăților referitoare la examinarea cererii, precum și asupra deciziei luate de autoritatea competentă.

ARTICOLUL 4

Documentele transmise conform prezentului acord sunt scutite de legalizare și de orice altă formalitate similară.

ARTICOLUL 5

Părțile contractante nu pot percepe nici o remunerație pentru serviciile aduse conform prezentului acord.

ARTICOLUL 6

1. Sub rezerva altor înțelegeri încheiate între autoritățile interesate ale părților contractante și a dispozițiilor art. 13 și 14:

a) cererea de asistență judiciară și documentele anexate, precum și orice altă comunicare sunt redactate în limba sau în una dintre limbile oficiale ale autorității primitoare ori sunt însoțite de o traducere în această limbă;

b) fiecare parte contractantă trebuie totuși să accepte cererea de asistență judiciară și documentele anexate, precum și orice comunicare, dacă acestea sunt redactate în limbile engleză sau franceză ori dacă sunt însoțite de o traducere în una dintre aceste limbi.

2. Comunicările ce provin din statul autorității primitoare pot fi redactate în limba sau în una dintre limbile oficiale ale acestui stat ori în limba engleză sau franceză.

ARTICOLUL 7

În scopul facilitării aplicării prezentului acord, autoritățile centrale ale părților contractante se informează reciproc asupra dreptului intern în materie de asistență judiciară.

ARTICOLUL 8

Autoritățile prevăzute la art. 2 sunt desemnate prin intermediul unei declarații adresate secretarului general al Consiliului Europei în momentul în care statul respectiv devine parte la prezentul acord, conform dispozițiilor art. 9

și 11. Orice schimbare în privința competenței acestor autorități va face, de asemenea, obiectul unei declarații adresate secretarului general al Consiliului Europei.

ARTICOLUL 9

1. Prezentul acord este deschis semnării statelor membre ale Consiliului Europei, care pot deveni părți prin:

a) semnarea fără rezerva ratificării, acceptării sau aprobării;

b) semnarea sub rezerva ratificării, acceptării sau aprobării, urmată de ratificare, acceptare ori aprobare.

2. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei.

ARTICOLUL 10

1. Prezentul acord va intra în vigoare la o lună după data la care două state membre ale Consiliului Europei vor deveni părți la acesta conform dispozițiilor art. 9.

2. Pentru orice stat membru care îl va semna ulterior fără rezerva ratificării, acceptării sau aprobării ori îl va ratifica, îl va accepta sau îl va aproba, prezentul acord va intra în vigoare la o lună după data semnării ori a depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

ARTICOLUL 11

1. După intrarea în vigoare a prezentului acord, Comitetul Ministrilor Consiliului Europei va putea invita orice stat nemembru al Consiliului Europei să adere la acesta.

2. Aderarea se va face prin depunerea, la secretarul general al Consiliului Europei, a unui instrument de aderare care va deveni efectiv la o lună după data depunerii sale.

ARTICOLUL 12

1. Orice stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare ori de aderare, să indice teritoriul sau teritoriile în care se va aplica prezentul acord.

2. Orice stat poate, în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare ori de aderare sau în oricare alt moment ulterior, să extindă aplicarea prezentului acord, prin declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei, la orice alt teritoriu indicat în declarație și pentru care asigură relațiile internaționale sau este abilitat să disponă. Extinderea devine efectivă la o lună după data primirii declarației.

3. Orice declarație făcută conform paragrafului precedent va putea fi retrasă, în ceea ce privește orice teritoriu indicat în această declarație, prin notificare adresată secretarului general al Consiliului Europei. Retragerea va deveni efectivă la 6 luni după data primirii notificării de către secretarul general al Consiliului Europei.

ARTICOLUL 13

1. Orice stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobată ori de aderare, să declare excluderea aplicării în întregime sau parțial a dispozițiilor art. 6 paragraful 1 lit. b). Nici o altă rezervă nu este admisă la prezentul acord.

2. Orice parte contractantă poate retrage în întregime sau parțial rezerva pe care a făcut-o, prin intermediul unei declarații adresate secretarului general al Consiliului Europei. Efectul rezervei va începe la data primirii declarației.

3. Atunci când o parte contractantă prezintă o rezervă, orice altă parte poate aplica aceeași rezervă în privința acestei părți.

ARTICOLUL 14

1. Orice parte contractantă având mai multe limbi oficiale poate, în vederea aplicării art. 6 paragraful 1 lit. a), să facă cunoscută, prin intermediul unei declarații, limba în care cererea și documentele anexate trebuie să fie redactate sau traduse în vederea transmiterii lor în acele părți ale teritoriului său pe care le-a stabilit.

2. Declarația prevăzută la paragraful precedent va fi adresată secretarului general al Consiliului Europei în momentul semnării prezentului acord de statul interesat sau în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobată ori de aderare. Declarația poate fi retrasă sau modificată în orice moment ulterior, conform aceleiași proceduri.

ARTICOLUL 15

1. Orice parte contractantă va putea, în ceea ce o privește, să denunțe prezentul acord adresând o notificare secretarului general al Consiliului Europei.

2. Denunțarea va deveni efectivă la 6 luni după data primirii notificării de către secretarul general.

ARTICOLUL 16

Secretarul general al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului Europei și oricărui stat care a aderat la prezentul acord:

- a) orice semnătură fără rezerva ratificării, acceptării sau aprobatării;
- b) orice semnătură sub rezerva ratificării, acceptării sau aprobatării;
- c) depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobată sau de aderare;
- d) orice declarație primită privind aplicarea dispozițiilor art. 8;
- e) orice dată de intrare în vigoare a prezentului acord, conform art. 10;
- f) orice declarație primită privind aplicarea dispozițiilor paragrafelor 2 și 3 ale art. 12;
- g) orice rezervă făcută privind aplicarea dispozițiilor paragrafului 1 al art. 13;
- h) retragerea oricărei rezerve efectuate privind aplicarea dispozițiilor paragrafului 2 al art. 13;
- i) orice declarație primită privind aplicarea dispozițiilor art. 14;
- j) orice notificare primită în aplicarea dispozițiilor art. 15 și data la care denunțarea va deveni efectivă.

Drept care subsemnatii, autorizați în acest scop, am semnat prezentul acord.

Adoptat la Strasbourg la 27 ianuarie 1977, în limbile franceză și engleză, ambele texte având aceeași valoare, într-un singur exemplar care va fi depus la arhiva Consiliului Europei. Secretarul general al Consiliului Europei va transmite copia conformă fiecărui dintre statele semnatare sau care au aderat.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului
european asupra transmiterii cererilor de asistență judiciară,
adoptat la Strasbourg la 27 ianuarie 1977

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României decretă a ză:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Acordului european asupra transmiterii cererilor de asistență judiciară, adoptat la Strasbourg la 27 ianuarie 1977, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 30 noiembrie 2005.
Nr. 1.178.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind transmiterea unui obiectiv de investiții din domeniul privat al statului și din administrarea Ministerului Administrației și Internelor în domeniul public al municipiului Turda și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 8 alin. (1) și al art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă transmiterea obiectivului de investiții în curs de execuție, bloc O1, scările II și III, situat în municipiul Turda, Piața Romană nr. 15, județul Cluj, identificat potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre, din domeniul privat al statului și din administrarea Ministerului Administrației și Internelor în domeniul public al municipiului Turda și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda.

Art. 2. — Predarea-preluarea obiectivului de investiții transmis potrivit art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 3. — La darea în folosință a blocului, în baza unui nou protocol, Ministerul Administrației și Internelor redobândește dreptul de administrare asupra unui număr de apartamente având o suprafață locuibilă proporțională cu ponderea valorii actualizate a lucrărilor executate prin bugetul propriu, din valoarea finală a obiectivului.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

p. Ministrul administrației și internelor,
Anghel Andreeșcu,
secretar de stat
p. Ministrul finanțelor publice,
Sebastian Bodu

București, 17 noiembrie 2005.
Nr. 1.450.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

a obiectivului de investiții care se transmite din domeniul privat al statului și din administrarea Ministerului Administrației și Internelor în domeniul public al municipiului Turda și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda

Locul unde este situat obiectivul de investiții care se transmite	Persoana juridică de la care se transmite obiectivul de investiții	Persoana juridică la care se transmite obiectivul de investiții	Caracteristicile tehnice ale obiectivului de investiții	Valoarea lucrărilor executate
Municipiul Turda, Piața Romană nr. 15, bl. O1, sc. II și III, județul Cluj	Statul român – Ministerul Administrației și Internelor	Municipiul Turda – Consiliul Local al Municipiului Turda	<ul style="list-style-type: none"> Suprafață construită la sol = 623,31 m² Suprafață terenului = 1.213,0 m² Scara II – 18 apartamente: infrastructură, structură de rezistență, șarpantă, învelitoare – 100 %; zidărie exterioară – 80%; zidărie interioară – 50%; instalații sanitare – 10% – coloane Scara III – 10 apartamente: infrastructură – 100%; structură de rezistență – P+M+E1 – 30% 	12.113.461,645 lei

GUVERNUL ROMÂNIEI**H O T Ă R Â R E**

**privind transmiterea unui imobil din domeniul privat al statului
și din administrarea Regiei Autonome de Transport Timișoara în domeniul public
al municipiului Timișoara și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Timișoara,
județul Timiș**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 11 lit. m) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă transmiterea unui imobil, situat în municipiul Timișoara, compus din clădire și terenul aferent, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, din domeniul privat al statului și din administrarea Regiei Autonome de Transport Timișoara în domeniul public al municipiului

Timișoara și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Timișoara, județul Timiș.

Art. 2. — Predarea-preluarea imobilului prevăzut la art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

**PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU**

Contrasemnează:

Ministrul administrației și internelor,
Vasile Blaga

Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,
Gheorghe Dobre

p. Ministrul finanțelor publice,
Sebastian Bodu

București, 24 noiembrie 2005.

Nr. 1.475.

ANEXĂ

**D A T E L E D E I D E N T I F I C A R E
a imobilului care se transmite din domeniul privat al statului și din administrarea
Regiei Autonome de Transport Timișoara în domeniul public al municipiului Timișoara
și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Timișoara, județul Timiș**

Locul unde este situat imobilul	Persoana juridică de la care se transmite imobilul	Persoana juridică la care se transmite imobilul	Caracteristicile tehnice ale imobilului
Municipiul Timișoara, str. Avram Imbroane nr. 54, județul Timiș	Statul român, Regia Autonomă de Transport Timișoara	Municipiul Timișoara, Consiliul Local al Municipiului Timișoara, județul Timiș	Imobil compus din: D+P+1E și terenul aferent Suprafața totală = 1.184 m ² Suprafața construită = 839 m ² Suprafața terenului = 345 m ² Suprafața desfășurată = 2.013 m ² Teren înscris în C.F. 18.312 Nr. topo 4547

A C T E A L E O R G A N E L O R D E S P E C I A L I T A T E A L E A D M I N I S T R A T I E I P U B L I C E C E N T R A L E

MINISTERUL MUNCII, SOLIDARITĂȚII SOCIALE ȘI FAMILIEI
AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PERSOANELE CU HANDICAP

O R D I N

pentru aprobarea Planului național privind formarea personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap pentru perioada 2006–2008 și a Programei-cadru de instruire specifică a personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanei adulte cu handicap

Având în vedere prevederile planului de acțiune privind implementarea strategiei naționale, prevăzut în Hotărârea Guvernului nr. 1.175/2005 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006–2013,

în temeiul art. 5 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 239/2003, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Planul național privind formarea personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap pentru perioada 2006–2008 și Programa-cadru de instruire specifică a personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanei adulte cu handicap, prevăzute în

anexele nr. 1 și 2*) care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin va intra în vigoare de la data de 1 ianuarie 2006.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap,
Silviu George Didilescu

București, 23 noiembrie 2005.
Nr. 363.

*) Anexele nr. 1 și 2 sunt reproduse în facsimil.

**PLAN NAȚIONAL
privind formarea personalului din sistemul de protecție
a persoanelor cu handicap pentru perioada 2006–2008**

Planul național privind formarea personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap, numit în continuare *planul național de formare*, urmărește dezvoltarea unui sistem de instruire specifică, parte integranta a sistemului de formare profesională continuă, care să ofere informații permanent actualizate personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanelor cu handicap, în vederea asigurării calității serviciilor furnizate acestora.

Introducere:

Planul național privind formarea personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap are la bază Strategia națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006 – 2013 „Șanse egale pentru persoanele cu handicap – către o societate fără discriminări”, aprobată prin HGR nr. 1175/2005, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 919/14.10.2005.

Unul dintre obiectivele specifice al Strategiei naționale îl constituie *Promovarea furnizării serviciilor de calitate care să răspundă nevoilor individuale ale persoanei cu handicap*.

Ca direcție de acțiune pentru atingerea acestui obiectiv este stabilită: *asigurarea instruirii și formării continue a personalului, de toate tipurile, implicat la toate nivelurile în protecția persoanelor cu handicap, inclusiv a asistenților personali; intensificarea instruirilor pentru asistenții personali; asigurarea coordonării metodologice privind instruirea, formarea, pregătirea profesională a resurselor umane care lucrează în cadrul sistemului de protecție a persoanelor cu handicap*.

De asemenea, Strategia pe termen scurt și mediu pentru formare profesională continuă, 2005 – 2010, aprobată prin HGR nr. 875/2005, își propune ca întă, până în anul 2010, ca procentul de participare la procesul educațional sau de instruire a populației cu vârstă cuprinsă între 25 – 64 ani să crească de la 1,3%, cât este în prezent, până la 7%.

Una dintre condițiile minime prevăzute pentru implementarea standardului *Perfecționarea personalului* este ca Centrul rezidențial (condiția minimă 28.4), Centrul de Zi (condiția minimă 26.4), Locuința Protejată (condiția minimă 30.4) să asigure, anual sau ori de câte ori este nevoie, sesiuni de instruire a personalului unității, în domeniul protecției persoanelor cu handicap.

Deși numărul persoanelor angajate la nivelul instituțiilor publice sau private care se ocupă de problemele persoanelor cu handicap este însemnat, majoritatea nu deține informații complete sau actualizate cu privire la noua abordare a conceptului de handicap.

Formarea profesională continuă, incluzând și instruirea specifică, reprezintă pentru fiecare persoană implicată în protecția și îngrijirea persoanelor cu handicap garanția schimbării mentalității și atitudinilor, evoluția în carieră, dezvoltarea personală, elemente esențiale ale creșterii gradului de motivare.

Se impune adoptarea unei politici de susținere financiară în ceea ce privește realizarea măsurilor prevăzute în prezentul plan.

I. Situația actuală

I.1 - Contextul internațional

Regulile Standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap, adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite cu ocazia celei de a 48-a sesiune din 20 decembrie 1993 (Rezoluția 48/96) prevăd în Regula 19, „Pregătirea personalului”: „Statele sunt responsabile pentru asigurarea pregăririi adecvate a personalului la toate nivelele, implicat în planificarea și elaborarea programelor și serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități.” *Planul național de formare* constituie unul dintre instrumentele de implementare a acestei reguli.

La Lisabona, în martie 2002, s-a stabilit ca obiectiv: Uniunea Europeană să devină până în 2010 “cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de o creștere economică durabilă, cu locuri de muncă mai bune și mai multe și o mai mare coeziune socială.” Sistemele de formare profesională trebuie să se afle în centrul acestor transformări, racordându-se la cerințele societății în ansamblul său.

Prioritățile stabilite prin Declarația ministrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene, convenită în 29 și 30 noiembrie 2002, “Declarația de la Copenhaga” cu privire la consolidarea cooperării europene în formare profesională, sunt: dimensiunea europeană, transparența, informare și consiliere, recunoașterea competențelor și calificărilor, asigurarea calității în formare.

România a semnat Memorandumul Comun în domeniul Incluziunii Sociale în luna iunie 2005. În baza acestui Memorandum, se vor elabora o Strategie integrată și un Plan Național de Acțiune pentru Incluziune Socială, care vor cuprinde prioritățile în lupta împotriva sărăciei și a excluderii sociale. În cadrul măsurilor active, se pune în ultima perioadă un accent tot mai puternic pe promovarea formării profesionale continue.

I.2 Analiza contextului național din perspectiva formării profesionale continue

Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ○ Existenta in <i>Clasificarea Ocupațiilor din România</i> a unor ocupării din domeniul protecției persoanelor cu handicap¹ 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rețeaua de furnizori autorizați de formare profesională este insuficient dezvoltata la nivel național;
<ul style="list-style-type: none"> ○ Existenta unor standarde operaționale aprobată de Consiliul Național pentru Formarea Profesională a Adulților² 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dificultăți majore privind accesul la formarea profesională continuă, datorita costurilor formării, durata formării și lipsa ofertelor disponibile la nivel local;
<ul style="list-style-type: none"> ○ Legea nr.53/2003 Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, stipulează obligația angajatorului de a asigura accesul periodic al angajaților la formare, prin elaborarea anuala de planuri de formare profesională 	<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul insuficient de standarde operaționale și faptul ca elaborarea lor se face de către furnizorii de formare;
<ul style="list-style-type: none"> ○ Existenta Programei Cadru de instruire 	<ul style="list-style-type: none"> ● Lipsa unor documente unice de

<p>elaborata in concordanța cu abordarea actuală a problematicii handicapului la nivel european și național</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Includerea în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 a priorității „Dezvoltarea resurselor umane, creșterea gradului de ocupare și combaterea excluderii sociale” 	<p>referință – necorelare între COR, Nomenclatorul Calificărilor, standarde ocupaționale, standarde de pregătire profesională;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Sume alocate și structuri insuficiente pentru furnizarea de formare profesională continuă;
--	---

1 La data de 1 noiembrie 2005, ocupațiile existente în Clasificarea Ocupațiilor din România sunt: asistent personal pentru persoane cu handicap grav (cod COR-513304); pedagog de recuperare (cod COR-333003); educator (cod COR-333001); instructor – educator (cod COR-333002); instructor ergoterapie (cod COR-322901); instructor logoped (cod COR-322902); asistenți medicali consiliere HIV/SIDA (cod COR-322105); interpret în limbaj mimico-gestual (studii medii) – (cod COR 322909); interpret în limbaj mimico-gestual (studii superioare) – (cod COR 234004); asistent medical balneo – fizioterapie (cod COR-322603); lucrător social (cod COR-346003); fizioterapeut (cod COR-222909); fiziokinetoterapeut (cod COR-222909); logoped (cod COR-234002); kinetoterapeut (cod COR-222905); psiholog (cod COR-244501); psihopedagog special (cod COR-244502); maseur (cod COR-322602); pedagog social (cod COR-346002); mediator social (cod COR-513904); infirmieră (cod COR-513204); îngrijitoare (cod COR-513205); asistent social nivel mediu (cod COR-346001); asistent social studii superioare (cod COR-244601); instructor educație fizică (cod COR-322601); instructor de educație sanitată (cod COR-322904); terapeut în terapii complementare (cod COR-322907); tehnician sanitar (cod COR-322104); animator socio – educativ (cod COR-511307); soră medicală (cod COR – 323102).

2 La data de 1 noiembrie 2005, există standarde ocupaționale, aprobată de Consiliul Național pentru Formarea Profesională a Adulților, pentru următoarele ocupații: asistent personal pentru persoane cu handicap grav, pedagog de recuperare, pedagog social, asistent medical balneo – fizioterapie, lucrător social, masor, mediator social, animator socio – educativ.

I. 3 Date statistice:

La 30 iunie 2005, conform statisticilor Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, numărul instituțiilor de asistență socială funcționale aflate în coordonare este de 142. În aceste instituții personalul normat era de 14.139 persoane, personal angajat fiind 12.137 persoane. Deficitul de personal se înregistrează în mod deosebit la: infirmiere, psihologi, asistenți sociali, ergo și kinetoterapeuți, fizioterapeuți, pedagogi, logopezi, educatori, consilieri. Personalul este angajat al Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București.

La aceeași dată, numărul asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav era de 72.442, angajatorii acestora fiind primăriile localităților în care persoana cu handicap grav își are reședința sau domiciliul.

I.4 Documente de referință:

I.4.1 Acte normative referitoare la formarea profesională a adulților:

- a) OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților;
- b) Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor de șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
- c) Legea nr. 53/2003 – CODUL MUNCII, cu modificările și completările ulterioare;
- d) HG nr. 522/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților;

- e) Legea nr. 107/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor de șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
- f) OG nr. 76/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților;
- g) HGR nr. 875/2005 privind aprobarea Strategiei pe termen scurt și mediu pentru formare profesională continuă, 2005 – 2010.

I.4.2 Acte normative și documente referitoare la protecția persoanelor cu handicap:

- a) Recomandarea Consiliului Europei nr. R (92) pentru o politică coerentă pentru egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap, 1992;
- b) Regulile Standard privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap, adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 48/96, 1993;
- c) Legea nr. 74/1999 pentru ratificarea Cartei Sociale Europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996;
- d) Declarația Politică a statelor membre ale Consiliului Europei “Îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu handicap; Promovarea unei politici coerente pentru și prin participare totală”, 7 – 8 mai 2003, Malaga, Spania;
- e) OG nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 239/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- f) Ordinul nr. 205/2005 al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, centre de zi pentru persoane adulte cu handicap și locuințe protejate pentru persoane cu handicap;
- g) HGR nr. 1175/2005 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006 – 2013 „Șanse egale pentru persoanele cu handicap – către o societate fără discriminări,,.

II. Terminologie:

- a) **Formarea pe tot parcursul vieții** permite persoanelor să dobândească, să actualizeze și să adapteze în permanență cunoștințe, aptitudini și competențe;
- b) **Formarea profesională a adulților** cuprinde formarea profesională inițială și formarea profesională continuă organizate prin alte forme decât cele specifice sistemului național de învățământ;
- c) **Formarea profesională inițială a adulților** asigură pregătirea necesară pentru dobândirea competențelor profesionale minime necesare pentru obținerea unui loc de muncă;
- d) **Formarea profesională continuă** este ulterioară formării inițiale și asigură adulților fie dezvoltarea competențelor profesionale deja dobândite, fie dobândirea de noi competențe, recunoscute formal în condițiile legii;
- e) **Competența profesională** reprezintă capacitatea de a realiza activitățile cerute la locul de muncă la nivelul calitativ specificat în standardul ocupațional;
- f) **Standardul ocupațional**, respectiv standardul de pregătire profesională, este documentul care precizează competențele profesionale necesare practicării unei ocupații, respectiv specifice unei calificări;

- g) **Evaluarea** constă în utilizarea unui ansamblu de metode în scopul aprecierii performanțelor unui individ, grup sau instituție, la un moment dat;
- h) **Instruirea specifică** constă în transferul de cunoștințe, actualizate permanent, din domeniul handicapului. Transferul de cunoștințe în acest caz se face de către instructori, așa cum sunt ei definiți în cap. IV.1., în cadrul instituțiilor angajatoare.

III. Grup țintă:

1. personalul Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București cu atribuții în domeniul protecției persoanelor cu handicap,
2. personalul instituțiilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap
3. inspectorii județeni din cadrul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap;
4. membrii comisiilor de evaluare a persoanelor adulte cu handicap
5. personalul organizațiilor neguvernamentale implicate în furnizarea de servicii sociale pentru persoanele cu handicap;
6. asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav
7. îngrijitorii la domiciliu;
8. alte persoane implicate în protecția și îngrijirea persoanelor cu handicap.

IV. Componențele *planului național de formare*:

Planul național de formare este structurat pe două componente:

1. **instruirea specifică;**
2. **formarea profesională realizată de furnizori autorizați de formare.**

IV.1 Instruirea specifică:

Instruirea specifică a personalului implicat în îngrijirea și protecția persoanelor cu handicap reprezintă principalul instrument prin care acesta se poate adapta la noile abordări ale conceptului de handicap, facilitând sensibilizarea și implicarea activă în ceea ce privește respectarea interesului persoanei cu handicap.

Instruirea specifică a personalului constituie parte componentă a procesului de reformă a sistemului de protecție a persoanelor cu handicap și este una dintre preocupările prioritare ale Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap.

Programa cadru de instruire, prezentă în anexa 2 previne riscul ca instruirea să se desfășoare după modele depășite, centrate prioritar în zona îngrijirilor medicale.

Programa cadru asigură un grad corespunzător de flexibilitate pentru a se putea adapta nevoilor de instruire, în funcție de tipul de handicap al persoanei, de pregătirea profesională a personalului angajat și de alți factori contextuali. Ea va fi supusă revizuirii periodice, în raport cu dinamica societății și cu noile achiziții de specialitate și va fi corelată cu standardele specifice de calitate și cu standardele ocupaționale care vor apărea.

Instruirea specifică se asigură de către persoane recunoscute de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, denumite instructori. Criteriile de selecție a persoanelor care vor asigura

instruirea specifică și modalitatea de desfășurare a sesiunilor de instruire vor fi aprobate prin instrucțiuni metodologice la prezentul *plan național de formare*.

Plan operațional

Obiective	Activități	Indicatori	Responsabili	Termen/ Periodicitate	Instrumente de lucru și rezultate așteptate
1. Identificarea priorităților de instruire din cadrul grupului țintă	- organizarea unui sondaj la nivelul grupului țintă - analiza și evaluarea rezultatelor	- nr. persoane chestionate, pe categorii de personal, - rata de acces a personalului la sondaj ¹ , pe categorii de personal	ANPH INPCESPH	Iunie 2006,	Instrument de lucru: - chestionare <u>Rezultate așteptate:</u> nevoile de instruire și prioritățile sunt identificate
2. Realizarea primului modul de instruire	- stabilirea componentei primelor două grupuri de participanți - desfășurarea primului modul - evaluarea rezultatelor - selectarea persoanelor responsabile (instructori)	- nr. persoane instruite/nr. persoane selectate - nr. materiale editate - durata instruirii	ANPH, INPCESPH	Septembrie 2006	Instrument de lucru: - editare materiale - chestionare <u>Rezultate așteptate:</u> - <u>Modul I de instruire este realizat pentru două grupuri de participanți</u> - <u>Instructorii au fost identificați</u>
3. Realizarea bazei de date referitoare la desfășurarea instruirii	- colectarea/actualizarea datelor privind numărul de participanți și persoane responsabile	- nr. persoane participante/lunar/anual	ANPH, INPCESPH, persoane responsabile	Iunie 2006	Instrument de lucru: - aplicație IT <u>Rezultate așteptate:</u> Primele date colectate sunt introduse și analizate
4. Desfășurarea instruirilor	- planificarea modulelor de instruire - desfășurarea instruirilor - evaluarea participanților	- nr. materiale informare/sensibilizare - nr. materiale editate și utilizate - nr. instruiriri realizate/module	ANPH, INPCESPH, autorități locale	2006 2007 2008	Instrumente de lucru: - documente - ședințe de instruire <u>Rezultate așteptate:</u> Membrii grupului țintă

	la instruire - evaluarea calității instruirii	- nr. participanți anual, ocupație, vârstă, sex - rata de acces a personalului la instruire ² , pe categorii de personal			sunt instruiți conform planificării
5. Diseminarea exemplelor de bune practici și istorii de succes	- elaborarea materialelor de prezentare	- nr. exemple bune practici - nr. materiale prezentare - nr. studii de caz	ANPH, angajatori	2007 2008	Instrumente de lucru: - materiale video - studii de caz <u>Rezultate asteptate:</u> Exemplele de bună practică și istorii de succes sunt diseminate
6. Armonizarea Programei cadru cu nevoile de instruire ale personalului	- Actualizarea Programei cadru pentru instruirea specifică a personalului		ANPH, INPCESPH	2007 2008	Instrumente de lucru: - cuestionare <u>Rezultate asteptate:</u> Programa cadru actualizată

Note

1 indicatorul „rata de acces la sondaj” reprezintă ponderea participanților la sondaj din totalul personalului,

2 indicatorul „rata de acces a personalului la instruire” reprezintă ponderea participanților la cursuri în totalul personalului angajat

IV.2 Formarea profesională realizată de furnizori autorizați de formare:

Legea nr. 53/2003, Codul Muncii, cu modificările și completările ulterioare, stipulează obligația angajatorului de a asigura accesul periodic al angajaților la formare profesională. Angajatorii trebuie să elaboreze anual planuri de formare profesională pentru personal, în cazul de față pentru personalul implicat în protecția persoanelor cu handicap.

Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap va sprijini constituirea și dezvoltarea comitetului sectorial Sănătate, igienă, servicii sociale, aşa cum este prevăzut în Acordul tripartit privind Cadrul Național al Calificărilor semnat la 23.02.2005 de Guvernul României, confederațiile patronale și sindicale reprezentative la nivel național.

În vederea monitorizării formării profesionale a personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap, planurile de formare vor fi transmise anual la Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap.

Plan operațional

Activități	Responsabili	Indicatori	Termene
1. transmiterea planurilor de formare profesională pentru anul 2006, la ANPH	angajatori	- procent angajatori care au transmis planuri - nr. planuri transmise la ANPH - nr. formări propuse	Ianuarie 2006
2. analiza planurilor de formare	ANPH	- nr. planuri formare analizate - nr. persoane cuprinse în formare/gen, vârstă, ocupație	Februarie 2006
3. elaborarea și publicarea pe site a hărții de formare – 2006 - la nivel național	ANPH	- procentul de acoperire la nivel național	Martie 2006
4. transmiterea planurilor de formare profesională pentru anul 2007, la ANPH	angajatori	- procent angajatori care au transmis planuri - nr. planuri transmise la ANPH - nr. formări 2006 - nr. formări propuse pentru 2007	Ianuarie 2007
5. analiza planurilor de formare pentru anul 2007	ANPH	- nr. planuri formare 2007 analizate - nr. persoane cuprinse în formare/gen, vârstă, ocupație	Februarie 2007
6. elaborarea și publicarea pe site a hărții de formare – 2007, la nivel național	ANPH	- procent de acoperire la nivel național	Martie 2007
7. transmiterea planurilor de	angajatori	- procent angajatori care au	Ianuarie 2008

formare profesională pentru anul 2008, la ANPH		transmis planuri - nr. planuri transmise la ANPH - nr. formări 2007 - nr. formări propuse pentru 2008	
8. analiza planurilor de formare pentru anul 2008	ANPH	- nr. planuri formare 2008 analizate - nr. persoane cuprinse în formare/gen, vârstă, ocupație	Februarie 2008
9. elaborarea și postarea pe site a hărții de formare – 2008 - la nivel național	ANPH	- procent de acoperire la nivel național	Martie 2008
10. elaborarea unui studiu comparativ referitor la dinamica procesului de formare profesională în domeniul protecției și îngrijirii persoanelor cu handicap	ANPH	- procent de acoperire națională - nr. persoane incluse în formare/ocupații, vârstă, gen - rata accesului la formare - tipuri de formări - nr. standarde ocupaționale din domeniu	Decembrie 2008

V. Finanțare:

Finanțarea formării profesionale continue se face din următoarele surse:

- bugetul de stat;
- fonduri proprii ale angajatorilor;
- sponsorizări, donații, surse externe atrase – condițiile și formele în care se acordă sprijin financiar din surse externe se face conform legislației specifice în vigoare sau prevederilor acordurilor internaționale de cooperare la care România este parte;
- taxe de la persoanele participante.

VI. Monitorizarea *planului național de formare*:

Activitatea de monitorizare și evaluare are în vedere următoarele:

- a) implementarea programelor de formare profesională, inclusiv a celor de instruire specifică, din punctul de vedere al tematicilor prevăzute, al numărului, vîrstei și ocupației persoanelor angajate incluse în formare;
- b) numărul și calitatea instruirii specifice;
- c) numărul formărilor efectuate;
- d) identificarea punctelor slabe în procesul de implementare a măsurilor din planurile operaționale.

Monitorizarea și evaluarea implementării *planului național de formare* sunt activități care pot determina revizuirea programei cadru, redefinirea sau diversificarea unor măsuri în cadrul planurilor operaționale, în funcție de dinamica procesului de formare profesională continuă.

Monitorizarea și evaluarea implementării *planului național de formare* sunt asigurate de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap.

PROGRAMA - CADRU
de instruire specifică a personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanei adulte cu handicap

Specificații :

- a) Programa cadru de instruire specifică a personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanei adulte cu handicap stă la baza instruirii specifice organizate conform prevederilor Planului național privind formarea personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap.

b) Programa cadru cuprinde:

A. Planul programului de instruire:

- a) disciplina/modulul și denumirea secvențelor de pregătire
- b) număr ore de pregătire

B. Prezentarea fiecărei discipline/modul și a denumirii secvențelor :

- a) obiective generale
- b) obiective de referință
- c) conținuturile de bază pe capitol/secvențe de pregătire teoretică sau practică
- d) metode
- e) mijloace de instruire, materiale de învățare
- f) evaluare continuă, evaluare finală

c) Programa cadru răspunde obiectivelor Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006 – 2013, „Șanse egale pentru persoanele cu handicap - către o societate fără discriminări” și legislației privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

d) Programa cadru urmărește asigurarea, pentru personalul implicat, a unui fond de cunoștințe specifice domeniului handicapului, depășind modelele medicale, cunoștințe orientate spre încurajarea activității și participării persoanei cu handicap la viața comunității, spre dezvoltarea abilităților de trai independent, în vederea creșterii calității vieții.

e) Orice instruire specifică se realizează pe baza Programei cadru și se centrează pe ocupatiile grupului - întâi și pe specificul tipului de handicap.

A. PLANUL PROGRAMULUI DE INSTRUIRE

Nr. Crt.	Disciplina/modulul Denumirea sevențelor de pregătire	Număr ore
	teoretică	practică
I.	Egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap I.1. Cadrul conceptual și abordări actuale I.2. Legislația națională, europeană și Regulile Standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap I.3. Contribuția personalului angajat și a comunității la procesul de egalizare a șanselor	28 14 42
II.	Servicii sociale. Programul individual de reabilitare și integrare socială. Planul individual de servicii II.1. Servicii sociale II.2. Programul individual de reabilitare și integrare socială. Planul individual de servicii	28 14 42
III.	Comunicarea interpersonala III.1. Importanța, funcțiile și factorii comunicării. Limbaje verbale, paraverbale, nonverbale și modalități alternative de comunicare III.2. Competențele personalului angajat necesare comunicării cu persoana cu handicap III.3. Exigențe specifice și reguli în comunicarea cu persoana cu handicap, familia acestuia sau reprezentanții săi legali	28 28 56
IV.	Planificarea activităților IV.1. Metodologia elaborării planificării IV.2. Modele de planificări rapportate la diversitatea individuală	14 28 42
V.	Servicii de îngrijire personală și prim-a ajutor	

	V.1. Supravegherea stării de sănătate a persoanei cu handicap V.2. Descrierea serviciilor de îngrijire personală V.3. Primul – ajutor	14	28	42
VI.	Modul specific de activități practice Personalul angajat va demonstra, prin activități practice desfășurate pentru persoanele cu handicap cu care are raporturi de muncă, abilități pentru a se adapta la situații specifice. Obiectivele, conținutul și durata modulului vor fi stabilite pe baza fisiei postului persoanei angajate și a problematicii specifice persoanei cu handicap de care se ocupă.			
VII.	Evaluare finală		12	

B. DISCIPLINE / MODULE. SECVENTE DE PREGĂTIRE DISCIPLINA / MODULUL I. - EGALIZAREA ȘANSELOR PENTRU PERSOANELE CU HANDICAP

Obiective generale:

- a) Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a principiilor, noțiunilor și termenilor din domeniul handicapului și al drepturilor omului, de exemplu: handicap, șanse egale, egalizarea șanselor, reabilitare, terapie, compensare, calitatea vieții, accesibilități, integrare, proces de incluziune socială etc.
- b) Explicarea și demonstrarea importanței recuperării, activității și participării persoanei cu handicap la viața comunității.
- c) Deprinderi și obișnuințe de identificare a barierelor și facilitatorilor existenți în mediul fizic, social și attitudinal în care trăiește persoana cu handicap.
- d) Stabilirea serviciilor sociale și a sprijinului necesar pentru persoana cu handicap.
- e) Identificarea acțiunilor necesare în diferite domenii pentru persoana cu handicap.
- f) Promovarea drepturilor omului. Recunoașterea dimensiunii individuale a drepturilor omului. Abordarea și rezolvarea problemelor persoanelor cu handicap prin prisma drepturilor omului.
- g) Implicare în procesul de aplicare a Convenției Europene a Drepturilor Omului, a Regulilor Standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap, a prevederilor Constituției României, a Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013 și a altor documente europene și internaționale.

- h) Valorizarea persoanei cu handicap. Recunoașterea demnății și valorii sale, indiferent de tipul și gradul handicapului.
- i) Recunoașterea și promovarea calităților și competențelor persoanei cu handicap.

Nr. crt.	Obiective de referință	Conținuturile de bază pe capitol/secvențe de pregătire teoretică sau practică	Metode de instruire	Mijloace de instruire, materiale de învățare	Criterii de evaluare
1	La sfârșitul sesiunii, participanții la instruire vor fi capabili să: - prezinte exemple din sfera noțiunilor, conținutul și notele definitorii ale conceptelor: handicap, activitate, participare, sanse egale, egalizarea sanselor, calitatea vieții, integrare, incluziune, accesibilitate și altele - descrie, pe baza unor cazuri concrete, factorii care influențează activitatea și participarea persoanei cu handicap influențează activitatea și participarea persoanei handicap (tipul și gradul de handicap, starea de sănătate, mediul fizic, social și attitudinal și factorii personali) - prezinte exemple de bariere	Secvența I.1 Cadrul conceptual și abordări actuale	Secvența I.1 Cadrul conceptual și abordări actuale	Secvența I.1 Cadrul conceptual și abordări actuale	<p>Secvența I.1.1.: Definirea conceptelor</p> <p>- Definirea conceptelor</p> <p>Secvența I.1.1.: Definirea conceptelor</p> <p>1. Definiția handicapului Activitatea și participarea persoanei cu handicap. Definiții operaționale</p> <p>2. Factorii care influențează activitatea și participarea persoanei cu handicap</p> <p>3. Reabilitare, terapie, compensare, educație. Concepție și realitate</p> <p>4. Sănse egale și egalizarea sanselor pentru persoanele cu handicap.</p> <p>5. Conceptul modern de calitate a</p> <p>Secvența I.1.1.: Definirea conceptelor</p> <p>- Capacitatea de a identifica și prezenta barierele și facilitatorii din mediu fizic, social și attitudinal, care condiționează dezavantajele/handicapul pe care îl are o persoană încadrată într-un anumit tip și grad de handicap</p> <p>- Capacitatea de a selecta și sintetiza informații relevante și utile pentru aprecierea respectării drepturilor persoanei cu handicap în comunitate, pentru evaluarea nivelului procesului de egalizare a</p>

	<p>și facilitatori existenți în mediul fizic, social și atitudinal pentru o persoană cu un anumit tip și grad de handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă exemple de nevoi individuale de asistență și îngrijire și modalități de satisfacere a lor în comunitate - enumere drepturile și libertățile fundamentale ale omului înscrise în Declarația Universală a Drepturilor Omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului – revizuită și Constituția României - dea exemple privind importanța raportării la drepturile omului pentru rezolvarea problemelor persoanei cu handicap - argumentează importanța dimensiunii individuale a drepturilor omului, centrarea pe nevoie individuale de asistență și îngrijire ale persoanei adulte cu handicap - prezintă exemple privind 	<p>vieții.</p> <p>6. Integrarea și incluziunea, Distinții terminologice. Realități și perspective.</p> <p>Sevența I.1.2.: Abordări actuale</p> <ul style="list-style-type: none"> - enumerare drepturile și libertățile fundamentale ale omului înscrise în Declarația Universală a Drepturilor Omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului – revizuită și Constituția României - argumentează importanța dimensiunii individuale a drepturilor omului, centrarea pe nevoie individuale de asistență și îngrijire ale persoanei adulte cu handicap 	<p>șanselor</p> <p>a și</p> <p>Sevența I.1.2.: Abordări actuale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea de exemplu privind satisfacția persoanei cu handicap în ceea ce privește serviciile prestate, asigurarea calității vieții sale 	<p>- Capacitatea de reportare la drepturile și libertățile fundamentale în rezolvarea problemelor persoanei cu handicap</p> <p>- Capacitatea de stabilire a unor obiective ale propriei activități, privind dobândirea și exercitării drepturilor de către persoana cu handicap</p> <p>- Demonstrarea prin exemple a dimensiunii individuale, și interdependenței Drepturilor Omului (de ex. interesul superior al persoanei cu handicap este asigurat atunci când toate drepturile sale sunt respectate)</p>
--	--	--	---	---

<p>necesitatea respectării tuturor drepturilor persoanei cu handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumenteze importanța abordărilor actuale care valorizează competențele, ceea ce poate face persoana cu handicap și să realizeze critica activităților care se limitează la îngrijirile medicale - enumere Regulile Standard pentru egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap 	<p>- Modele competențiale, opuse celor deficitariste, orientate spre ceea ce poate face persoana cu handicap, spre stimularea activității și participării acesteia</p> <p>Sevența 1.2. Legislația națională, europeană și Regulile Standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea conținutului documentelor: Strategia națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006 – 2013; Legea privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap; Carta Europeană a Drepturilor Omului – revizuită; Regulile Standard; - Importanța Regulilor Standard și a recomandărilor din alte documente naționale și internaționale pentru egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap și calitatea vieții acestora 	<p>- Argumentarea importanței luării în considerare a aspectelor pozitive ale persoanei cu handicap</p> <p>Sevența 1.2. Legislația națională, europeană și Regulile Standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap.</p> <p>Sevența 1.2. Legislația națională, europeană și Regulile Standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Argumentarea importanței principiilor și prevederilor legislației pentru calitatea vieții și incluziunea socială a persoanei cu handicap - Enumerarea Regulilor Standard și prezentarea conținutului/măsurilor de implementare - Capacitate de identificare a măsurii în care sunt respectate Regulile Standard într-o anumită comunitate <p>Capacitate de formulare a propriilor îndatoriri în ceea ce privește respectarea legislației</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă activități orientate spre asigurarea calității vieții
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - prezintă activități orientate spre găsirea unui loc de muncă persoanei cu handicap, pregătirea acesteia pentru obținerea postului și păstrarea locului de muncă - prezintă activități necesare pentru obținerea tuturor drepturilor persoanei cu handicap - prezintă activități vizând participarea persoanei cu un anumit tip de handicap la viața comunității (cetătenesti, culturale, de petrecere a timpului liber) - argumenteze importanța activității în echipa multidisciplinară și a colaborării cu familia persoanei cu handicap sau cu reprezentantul legal 	<ul style="list-style-type: none"> - Precondiții pentru o participare echitabilă: creșterea gradului de conștientizare, îngrijirea medicală, reabilitare, servicii de sprijin. - Domenii țină pentru participare egală: accesibilitatea, accesul la mediu ambient, accesul la informații și comunicare; educația; ocuparea forței de muncă; viața de familie și integritatea personală; cultura; recrearea și sporturile; religia - Implementarea măsurilor privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap; Mecanismul de monitorizare 	<p>Secvența I.3. Contribuția personalului angajat și a comunității la procesul de egalizare a șanselor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Precondiții pentru o participare echitabilă: creșterea gradului de conștientizare, îngrijirea medicală, reabilitare, servicii de sprijin. - Domenii țină pentru participare egală: accesibilitatea, accesul la mediu ambient, accesul la informații și comunicare; educația; ocuparea forței de muncă; viața de familie și integritatea personală; cultura; recrearea și sporturile; religia - Implementarea măsurilor privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap; Mecanismul de monitorizare
	<ul style="list-style-type: none"> - prezintă activități orientate spre găsirea unui loc de muncă persoanei cu handicap, pregătirea acesteia pentru obținerea postului și păstrarea locului de muncă - prezintă activități necesare pentru obținerea tuturor drepturilor persoanei cu handicap - prezintă activități vizând participarea persoanei cu un anumit tip de handicap la viața comunității (cetătenesti, culturale, de petrecere a timpului liber) - argumenteze importanța activității în echipa multidisciplinară și a colaborării cu familia persoanei cu handicap sau cu reprezentantul legal 	<ul style="list-style-type: none"> - Precondiții pentru o participare echitabilă: creșterea gradului de conștientizare, îngrijirea medicală, reabilitare, servicii de sprijin. - Domenii țină pentru participare egală: accesibilitatea, accesul la mediu ambient, accesul la informații și comunicare; educația; ocuparea forței de muncă; viața de familie și integritatea personală; cultura; recrearea și sporturile; religia - Implementarea măsurilor privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap; Mecanismul de monitorizare 	<p>Secvența I.3. Contribuția personalului angajat și a comunității la procesul de egalizare a șanselor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Precondiții pentru o participare echitabilă: creșterea gradului de conștientizare, îngrijirea medicală, reabilitare, servicii de sprijin. - Domenii țină pentru participare egală: accesibilitatea, accesul la mediu ambient, accesul la informații și comunicare; educația; ocuparea forței de muncă; viața de familie și integritatea personală; cultura; recrearea și sporturile; religia - Implementarea măsurilor privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap; Mecanismul de monitorizare

reducerea izolării și incluziunea socială - Contribuția personalului angajat și a comunității la asigurarea calității vieții persoanei cu handicap - Promovarea și susținerea integrării în muncă a persoanei adulte cu handicap - Alternative bazate pe comunitate - Echipa multidisciplinară – condiție a promovării drepturilor persoanei cu handicap - Necesitatea echipei multidisciplinare pentru rezolvarea pe baze științifice și realiste a problemelor, asigurarea alternativelor, reabilitarea și incluziunea socială - Reguli respectate de personalul angajat în echipa multidisciplinară și în activitatea curentă	Focus-grup - Extrase din presă	comunitatea în care trăiește persoana cu handicap - Prezentarea de soluții pentru asigurarea calității vieții persoanei cu handicap, integrării sale sociale și profesionale	

DISCIPLINA / MODULUL II. - SERVICII SOCIALE. PROGRAMUL INDIVIDUAL DE REABILITARE SI INTEGRARE SOCIALĂ. PLANUL INDIVIDUAL DE SERVICII

Obiective generale:

- a) Explicarea și demonstrarea importanței reabilitării; cunoașterea serviciilor sociale din comunitate și a importanței lor pentru reabilitarea și incluziunea socială a persoanei cu handicap.
- b) Cunoașterea prevederilor legislative privind Programul individual de reabilitare și integrare socială, Planul individual de servicii, serviciile sociale specializate și managerul de caz.
- c) Capacitate de implicare a persoanei cu handicap în realizarea/IMPLEMENTAREA Programului individual de reabilitare și integrare socială și a Planului individual de servicii.
- d) Recunoașterea calităților și însușirilor pozitive ale persoanei cu handicap.
- e) Implicare în stabilirea nevoilor individuale de asistență și îngrijire ale persoanei cu handicap.
- f) Colaborare în echipă multidisciplinară în vederea realizării Planului individual de servicii.
- g) Spirit de echipă.

Nr. crt.	Obiective de referință	Conținuturile de bază pe capitulo/sevene de pregătire teoretică sau practică	Metode de formare	Mijloace de instruire, materiale de învățare	Criterii de evaluare
1	La sfârșitul acestei sevene, participanții vor fi capabili să: - argumenteze importanța serviciilor sociale pentru calitatea vieții persoanei cu handicap, pentru reabilitarea și incluziunea sa socială și profesională, pentru prevenirea instituționalizării - prezinte tipologia serviciilor sociale, așa cum sunt prezentate în legislația românească	Sevența II.1. Servicii sociale 1. Definiția și importanța serviciilor sociale 2. Serviciile sociale în legislația românească 3. Tipologia serviciilor sociale: 3.1. Servicii de organizare și dezvoltare pentru participanți, prevenirea	Sevența II.1. Servicii sociale Prelegeri interactivă Studii de caz Metode activ-părticipative: elaborare și dezbatere de alternative și proiecte de intervenție personalizate	Sevența II.1. Servicii sociale - sala : un spațiu adevarat lucrului în plen și pe grupuri flipchart, markere, retroproector, folii pentru retroprojector, ecran de proiecție video, casete audio-video	Sevența II.1. Servicii sociale - Cunoașterea, denumirea și localizarea serviciilor sociale existente în comunitate - Identificarea serviciilor necesare persoanei cu handicap și argumentarea importanței lor

<ul style="list-style-type: none"> - descrie fiecare tip de serviciu și să explice importanța lui - localizeze în comunitatea locală și în județ, serviciile sociale existente - evaluează serviciile sociale necesare persoanei cu handicap în vederea integrării ei sociale; să facă propuneri ameliorative - prezintă exemple privind importanța cunoașterii nevoilor individuale de asistență, îngrijire și integrare socială ale persoanei cu handicap - colaborează cu membrii echipei multidisciplinare - se implice în obținerea și oferirea de informații pertinente necesare elaborării Programului individual de reabilitare și integrare socială și a Planului individual de servicii - facilitează schimburile de informații între persoana cu handicap și serviciul social, manager de caz, autorități etc. - participe la stabilirea obiectivelor - respecte recomandările 	<p>excluziunii sociale</p> <p>3.2. Activități de învățare permanentă</p> <p>3.3. Sprijin și orientare pentru integrarea, readaptarea și reeducarea profesională</p> <p>3.4. Servicii de îngrijire vizând sănătatea și siguranța 3.5. Servicii de suport pentru autogospodărire și locuire independentă</p> <p>3.6. Servicii medicale, de sprijin comportamental și medical excepțional</p> <p>3.7. Servicii de recuperare și reabilitare</p> <p>3.8. Servicii de reabilitare și adaptarea ambientului</p> <p>3.9. Mijloace adaptative: Cârje; Cadru; Fotoliu rulant; Proteze; Orteze; Ochelari; Tehnologii informaționale de acces</p> <p>3.10. Transferul/transportul persoanei cu handicap la serviciile recomandate</p>	<p>Demonstrația (prezentarea de bune practici, de noi alternative)</p> <p>- recomandări</p> <p>- bibliografice</p>	<p>- Capacitați necesare asigurării participării persoanei cu handicap la recomandate prin Programul individual de reabilitare și integrare socială și Planul individual de servicii</p>
--	---	--	--

		Secvența II.2. - Programul individual de reabilitare și integrare socială - Planul individual de servicii	Secvența II.2. - Programul individual individual de reabilitare și integrare socială - Planul individual de servicii	Secvența II.2. - Programul individual de reabilitare și integrare socială - Planul individual de servicii	Secvența II.2. - Programul individual individual de reabilitare și integrare socială - Planul individual de servicii
specialiștilor - contribuie la selecționarea serviciilor specializate - antrenează persoana cu handicap în elaborarea documentelor/planurilor/programelor care o privesc, să respecte opțiunile și deciziile acestoria	- Rolul personalului angajat în identificarea activităților și serviciilor de care persoana cu handicap are nevoie în procesul de incluziune socială - Colaborarea cu specialiștii (manager de caz, medic, asistent social, psiholog etc). - Structura Programului individual de reabilitare și integrare socială	- Metode activ participative: - problematizare și rezolvare de probleme - activitatea cursanților de stabilire a serviciilor sociale și a sprijinului pentru anumite persoane adulte cu handicap	- modelle de Programe individuale de reabilitare și integrare socială și Planuri individuale de servicii - studii de caz prezentate audiovizual inclusiv exemple de Programe individuale de reabilitare și integrare socială și Planuri individuale de servicii, pe tipuri și grade de handicap, în funcție de diferite contexte	- Capacitatea de a antrena persoana cu handicap în planificarea propriului viitor - Capacitatea de a-i prezenta alternative și de a respecta opțiunea și decizia lui - Capacitatea de a stabili nevoile individuale de asistență și îngrijire și sprijinul necesar persoanei cu handicap - Capacitatea de a furniza informații echipei de specialiști și de a colabora la elaborarea și aducerea la înăpere Planului individual de servicii	- Capacitatea de a-i prezenta alternative și de a respecta opțiunea și decizia lui - Capacitatea de a stabili nevoile individuale de asistență și îngrijire și sprijinul necesar persoanei cu handicap - Capacitatea de a furniza informații echipei de specialiști și de a colabora la elaborarea și aducerea la înăpere Planului individual de servicii

- implementării individual de servicii	Monitorizarea Planului - studii de caz		

- Tipuri de informații obținute și prezentate de personalul angajat necesare echipei multidisciplinare, serviciilor sociale, managerului de caz
- Competențe necesare pentru a oferi alternative și a respecta opțiunile persoanei cu handicap

DISCIPLINA / MODULUL III. - COMUNICAREA INTERPERSONALĂ

Obiective generale:

- Cunoașterea factorilor comunicării interpersonale și luarea lor în considerare în situații concrete de comunicare.
- Comunicarea eficientă cu persoana cu handicap, cu respectarea demnității și particularităților individuale.
- Realizarea de materiale de sprijin având în vedere deficiența și particularitatele persoanei cu handicap.
- Utilizarea adecvată a limbajelor verbale, paraverbale, nonverbale și a modalităților alternative de comunicare.
- Dezvoltarea capacitații de a educa persoana cu handicap în vederea ameliorării comunicării.
- Dezvoltarea capacitații de a comunica eficient cu familia și profesionistii.
- Sprinjirea și organizarea utilizării tehnologiilor informaționale și a tehnologilor de acces.

Nr. crt.	Obiective de referință	Conținuturile de bază pe capitol/secvențe de pregătire teoretică sau practică	Metode de formare	Mijloace de instruire, materiale de învățare	Criterii de evaluare
1	La sfârșitul acestei	Secvența III.1: Importanta, Secvența	III.1: Secvența III.1: Capacitate de		

sevenție, participanții vor fi capabili să : - descrie și să explice importanța comunicării cu persoana cu handicap, cu familia, cu managerul de caz, cu specialiștii din serviciile de asistență socială, cu autoritățile prezinte și să funcționeze cu exemplifice comunicării - prezintă exemple și să explice importanța limbajelor paraverbale nonverbale modalităților alternative comunicare - enumere factorii comunicării interpersonale - prezintă exemple din care reies cunoașterea și înțelegerea factorilor	funcțiile și factorii comunicării. Limbaje verbale, paraverbale, nonverbale și modalități alternative de comunicare - Definiția comunicării - Comunicarea cu persoana cu handicap – condiție a reducerii izolării, prevenirea depresiei și asigurării calității vieții - Funcțiile comunicării - Condiții minime fundamentale de realizare a comunicării - Cele mai frecvente coduri utilizate în comunicarea dintre personalul angajat și persoana cu handicap	Importanța, funcțile și factorii comunicării. Limbaje verbale, paraverbale, nonverbale și modalități alternative de comunicare - Prelegerile interactivă studii de caz - Problematizare și rezolvare de probleme - Conversația și explicația - Demonstrația și prezentarea de modele de comunicare cu persoane încadrate în diferite grade și tipuri de handicap, în diferite situații)	Importanța, funcțile și factorii comunicării. Limbaje verbale, paraverbale și modalități alternative de comunicare - Studii de caz - sala : un spațiu adecvat lucrului în plen și pe grupuri - flipchart, markere, retroproector, pentru folii - ecran retroproector, de proiecție; video, audio-power - video, audio-video point; - suport de curs recomandări bibliografice	

	care condiționează comunicarea interpersonala	receptorul 3. Variabile în raport cu mesajul 4. Variabile în raport cu canalul de transmisie.	Secvența III.2: Competențele necesare comunicării cu persoana cu handicap	Capacitate de realizare a unor mijloace de suport simple pentru o comunicare eficientă
	- prezinte exemple din care reies cunoașterea și înțelegerea importanței feed-back-ului în comunicarea interpersonala	- identifică capacitatele persoanei cu handicap de receptare și înțelegere a mesajelor verbale și nonverbale, în contextul activității și comunicării zilnice - identifică capacitatele de producere de mesaje verbale și nonverbale și a funcționalității comunicării persoanei cu handicap, în diferite contexte	<p>Secvența III.2: Competențele necesare comunicării cu persoana cu handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea de către personalul angajat a competențelor și performanțelor lingvistice ale persoanei cu handicap - Comunicarea verbală cu persoana cu handicap. Importanța comunicării verbale. Principalele tulburări de limbaj. Adaptarea comunicării verbale a personalului angajat la cerințele speciale ale persoanei cu handicap - Comunicare nonverbală. Rolul specific în comunicarea cu persoana cu handicap depășit de: focalizarea privirii, mimică și gesturi, atingeri (mângâiere, semn tacit) de atenționare, susținerea persoanei și a pictogramelor. Comunicarea totală. 	<p>Secvența III.2: Competențele necesare comunicării cu persoana cu handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> - metode participative, centrate pe problematizare și rezolvare de probleme vizând limbajelor nonverbale, paralimbajelor modalităților alternative în cazul comunicării persoane cu tipuri și grade de handicap, în diferite contexte. - dezbatere - joc de rol - studii de caz - problematizarea informațiilor obținute și <p>Secvența III.2: Competențele necesare comunicării cu persoana cu handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> - sala : un spațiu adecvat lucrului în plen și pe grupuri - flipchart, marker, retropictor, folii pentru retropictor, ecran de proiecție, video, audio-power point; - suport de curs recomandări bibliografice - portofolii

să obiectivele comunicării persoana cu handicap, condițiile de realizare și forma comunicare - stabilească formă de comunicare dominantă și limbajele în funcție de deficiență - stabilească împreună cu persoana cu handicap codul de comunicare, formulele de adresare reciprocă și cele mai potrivite gesturi - realizeze comunicarea utilizând semnele verbale și nonverbale cunoscute și înțelese de persoana cu handicap - comunicarea, manifestând respect pentru persoana cu handicap	Necesitatea comunicării diferite categorii de persoane cu handicap - Stimularea și dezvoltarea conduitelor nonverbale la persoana cu handicap. Rolul personalului angajat în ameliorarea comunicării persoanei cu handicap (cu el, cu alți membri ai familiei, în diferite contexte) - Diversificarea comportamentelor și activităților personalului angajat în condițiile unor deficiențe și tulburări specifice: tulburări pe fondul deficiențelor psihice, persoana cu surdo-cécitate, autism, afazie (persoana cu afazie în urma unui accident vascular cerebral), tulburări de limbaj asociate altor deficiențe s.a.	stimulării nonverbale la persoane cu handicap și dezvoltarea conduitelor nonverbale la persoana cu handicap. Rolul personalului angajat în ameliorarea comunicării persoanei cu handicap (cu el, cu alți membri ai familiei, în diferite contexte) - Diversificarea comportamentelor și activităților personalului angajat în condițiile unor deficiențe și tulburări specifice: tulburări pe fondul deficiențelor psihice, persoana cu surdo-cécitate, autism, afazie (persoana cu afazie în urma unui accident vascular cerebral), tulburări de limbaj asociate altor deficiențe s.a. - Mijloace care facilitează comunicarea. Activitatea personalului angajat pentru selectarea și realizarea unor mijloace facilitatoare specifice. Exigențe privind realizarea pictogramelor, diagramelor	

<p>preferințele sale</p> <ul style="list-style-type: none"> - verifice înțelegerea mesajului transmis - utilizeze feed-back-ul și adapteze comunicarea la modificările survenite în comportamentul persoanei asistate - realizeze mijloace de suport pentru comunicarea nonverbală - încurajeze persoana cu handicap să utilizeze mimica, gestul, desenul și.a. pentru a se înțeleasă 	<p>tactile, semnelor și semnalelor de diferite categorii, selecția elementelor din unele limbaje (limbajul Makaton)</p> <p>Secvența III. 3 Exigențe specifice și reguli în comunicarea cu persoana cu handicap și familia acestuia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comunicarea între personalul angajat și familia/reprezentantul legal al persoanei cu handicap. - Importanța și finalitățile comunicării. Exigențe specifice 	<p>Secvența III. 3 Exigențe specifice și reguli în comunicarea cu persoana cu handicap și familia acestuia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comunicarea între personalul angajat și familia/reprezentantul legal al persoanei cu handicap. - Importanța și finalitățile comunicării. Exigențe specifice <p>Secvența III. 3 Exigențe specifice și reguli în comunicarea cu persoana cu handicap și familia acestuia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conversația euristică și rezolvare de probleme - Prelegeri - Problematizare și rezolvare de probleme - Activități pe grupe de cursanți <p>Secvența III. 3 Exigențe specifice și reguli în comunicarea cu persoana cu handicap și familia acestuia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comunicarea între persoana de sprijin și specialiști (medic, psiholog, asistentul social, manager de caz, kinetoterapeut, logoped. și.a.). Importanța și finalitățile comunicării. Exigențe specifice. - Activitatea personalului angajat în vederea respectării recomandărilor specialiștilor - Prevenirea și rezolvarea conflictelor. Strategii, metode și tehnici în prevenirea și rezolvarea conflictelor 	<p>Secvența III. 3 Exigențe specifice și reguli în comunicarea cu persoana cu handicap și familia acestuia</p> <ul style="list-style-type: none"> - sala : un spațiu adecvat lucrului în plen și pe grupuri; - flipchart, markere, retroproiector, folii pentru retroproiector, ecran de proiecție, video, audio-video, point - suport de curs recomandări bibliografice

DISCIPLINA / MODULUL IV. - PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Obiective generale:

- a) Dezvoltarea competențelor personalului angajat privind:
  - antrenarea persoanei cu handicap în planificarea activităților;
  - prezentarea de alternative;
  - medierea soluțiilor și respectarea deciziei persoanei cu handicap;
  - consultarea familiei/reprezentanților legali;
- b) Explicarea, demonstrarea importanței reabilitării, activității și participării persoanei cu handicap în comunitate.
- c) Acordarea ponderii cuvenite în planificare a activităților vizând reabilitarea, activitatea și participarea persoanei cu handicap în comunitate; specificarea în planificare a activităților persoanei cu handicap în diferite domenii.
- d) Definirea operațională a obiectivelor planului în termeni de comportament observabil și măsurabil, cu precizarea condițiilor necesare și a suportului primit de persoana cu handicap, precum și a reușitelor minime.
- e) Planificarea corectă și realistă a activității, având în vedere interesul superior al persoanei cu handicap, respectarea tuturor drepturilor sale.
- f) Adaptarea planificării în funcție de situațiiile nou apărute, de autoevaluarea și rezultatele evaluării/monitorizării.

Nr. crt.	Obiective de referință	Conținuturile de bază pe capitol/secvențe de pregătire teoretică sau practică	Metode de formare	Mijloace de instruire, materiale de învățare	Criterii de evaluare
1	La sfârșitul secvenței, participanții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> - argumenteze importanța 	- Importanța planificării activităților pentru calitatea vieții, reabilitarea și incluziunea	<ul style="list-style-type: none"> - Expunere - Metode participative centrate pe analiza unor planificări și 	<ul style="list-style-type: none"> - Sala: un spațiu plen și pe grupuri - Capacitatea de a propune activități necesare în toate domeniile care asigură reabilitarea și incluziunea 	<ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a propune activități necesare în toate domeniile care asigură reabilitarea și incluziunea

	<p>antrenări persoanei cu handicap în planificarea activității</p> <ul style="list-style-type: none"> - creeze condițiile necesare pentru ca persoanei cu handicap să-i fie respectate opțiunile; să medieze găsirea soluțiilor optime - cunoască documentele care orientează planificarea în timp a activităților <p>Împreună cu persoana cu handicap va reuși să :</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilească activitățile specifice - ierarhizeze activitățile ce urmează a fi derulate - estimeze perioada de timp necesară derulării fiecărei activități în parte - definească operațional obiectivele pe termen lung, mediu și scurt - definească operațional obiectivele activității zilnice - stabilească durata zilnică a fiecărei activități - realizeze planificarea - colaboraze cu familia 	<p>socială a persoanei cu handicap,</p> <p>eficiență personalului angajat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea activităților specifice. Repere în planificarea activităților: a. Programul individual de reabilitare și integrare socială și Planul individual de servicii <p>b. Domeniile activității și participării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comunicare - Mobilitate - Auto - Îngrijire - Învățarea și aplicarea cunoștințelor - Sarcini și solicitări generale <p>Viața de familie</p> <p>Interacțiuni și relații interpersonale;</p> <p>Arii majore de viață: Comunitate, viață socială și civilă</p> <p>c. Principale arii de activitate ale personalului angajat:</p>	<p>elaborarea de planificări centrate pe nevoile persoanei cu handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de definire operatională obiectivelor vedere individuală și condițiilor/mediului - Lucru în grup - Dezbateră - Explicația <p>- Conversație euristică</p>	<p>socială</p> <p>markere, retroproector, folii pentru retroproector,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitate de estimare corectă a priorităților și a duratei optime a activităților planificate - Capacitate de definire operațională a obiectivelor în termeni de comportament observabil și măsurabil, cu precizarea condițiilor necesare și a suportului primit de persoana cu handicap, precum și a reușiturilor minime - Capacitate de autoevaluare a propriei activități, având în vedere: gradul de satisfacție a persoanei cu handicap față de serviciile oferite -- Respectarea recomandărilor Programului individual de reabilitare și integrare socială și a Planului individual de servicii
--	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - consulte managerul de caz și specialiștii în definitivarea planificării pe termen lung - adapteze planificarea în funcție de situații nou apărute - adapteze planificarea la solicitarea persoanei cu handicap, având în vedere preferințele, satisfacția și interesul superior al persoanei cu handicap - evaluatează propria activitate având în vedere satisfacția persoanei cu handicap față de serviciile oferite - evaluatează propria activitate având în vedere exigențele specialistilor și ale serviciilor sociale specializate - adapteze planificarea în funcție de situațiile nou apărute, de autoevaluarea și rezultatele evaluării/monitorizării 	<p>Acordarea igienice Asigurarea alimentației și hrănirii Adaptarea mediului Supravegherea stării de sănătate și respectarea recomandărilor specialiștilor Comunicarea cu persoana cu handicap Asistarea activității și participării în familie și comunitate Asistarea educației permanente Asistarea integrării profesionale a persoană cu handicapului Reprezentarea persoanei cu handicap și promovarea drepturilor sale</p> <p>- Definirea operațională a obiectivelor activităților propuse. Exigențe ale operationalizării obiectivelor</p> <p>- Cunoașterea persoanei cu handicap – condiție a</p>	

	<p>operationalizării obiectivelor. Exemple de obiective operaționale pe tipuri de activități</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principiile și regulile lucrului bine făcut (praxiologiei) - Identificarea pertinentă a acțiunilor specifice - Principii și reguli în estimarea timpului și perioadelor de timp - Flexibilizarea planificării și reversibilitatea deciziei - Modele de planificări având în vedere o diversitate de situații specifice - Modalități de implicare a persoanei cu handicap - Analiza proprietiei activități desfășurate pe baza planificării (puncte tari, puncte slabe, amenințări, oportunități). - Managementul calității. Evaluarea internă și externă a calității

DISCIPLINA / MODULUL V. – SERVICII DE ÎNGRIJIRE PERSONALĂ ȘI PRIM-AJUTOR

Obiective generale:

- a) Dezvoltarea competențelor necesare urmăririi funcțiilor vitale și identificării schimbărilor în starea de sănătate a persoanei cu handicap.
- b) Acordarea primului – ajutor și a oricărora măsuri care se impun.
- c) Dezvoltarea competențelor necesare acordării îngrijirilor personale concomitent cu cele necesare stimulării autonomiei personale sociale a persoanei cu handicap.
- d) Respectarea deontologiei medicale.
- e) Respectarea prescripțiilor medicale
- f) Respectarea drepturilor persoanelor cu handicap.
- g) Educarea competențelor lucrului în echipă.

Nr. crt.	Obiective de referință	Conținuturile de bază pe capitol/sevențe de pregătire teoretică sau practică	Metode de formare	Mijloace de instruire, materiale de învățare	Criterii de evaluare
1	<p>La sfârșitul sevenței, vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifice schimbările stării de sănătate - monitorizeze funcțiile vitale - aplică măsurile care se impun în cazul abaterii de la valorile normale a parametrilor măsurăți - enumere simptomele de ordin somatic ale 	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorizarea funcțiilor vitale - Realizarea activităților și procedurilor medicale de către personalul cu pregătire specială - Cunoașterea persoanei cu handicap demersuri ale personalului angajat și în urma preluării informațiilor de la medic, familie și din datele anamnezei - Observarea persoanei cu handicap - Satisfacerea nevoii persoanei cu handicap de a se mișca și de a avea o bună postură - Satisfacerea nevoii de a fi curat 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrația - Problematizarea - Rezolvarea de probleme - Lucrări practice și studiu - Documentelor/fișelor documentelor/fișelor - Conversația - Explicația - Exerciții - Studii de caz - Lucru în grup 	<ul style="list-style-type: none"> - Spațiu amenajat pentru demonstrațiilor și activităților practice - Materiale: termometre, fișe medcale/dosare ale persoanei cu handicap, planșă cu regulile unei bune observații - Spațiu analog celui în care trăiește persoana cu handicap - Termometru - Materiale igienico-față unor 	<ul style="list-style-type: none"> - Urmărire constiințioasă și permanentă a funcțiilor vitale - Capacitate de sesizare a modificărilor în starea persoanei cu handicap. - Promptitudinea, rapiditatea și hotărârea în acordarea ajutorului către persoana cu handicap - Capacitatea de a identifica ajutorul necesar și cine trebuie să-l ofere - Capacitatea de a face față unor situații

			<p>sanitar și de ajutor în neprevăzute caz de urgență.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a acorda corect îngrijirile personale - Respectarea normelor igienico-sanitare - Acordarea îngrijirilor personale, având în vedere și stimularea activității și participării persoanei cu handicap, perspectiva autonomiei personale și sociale
schimbării stării de sănătate	<ul style="list-style-type: none"> - aplică tehnici de utilizare a termometrului, de luare a pulsului - utilizează tehnici de îngrijire, manipulare și de prim-ajutor - administrează medicamentele după prescripțiile medicului - asiste persoana cu handicap în îngrijirile igienice - asigure condițiile igienice ale spațiului personalizat - asiste persoana cu handicap în hrănire, îmbrăcare, deplasare, respectând prescripțiile medicale și condițiile asigurării securității persoanei cu handicap - stabilește meniul - monitorizează respectarea meniului și 	<ul style="list-style-type: none"> - Îngrijiri personale în ceea ce privește îmbăcarea și dezbrăcarea. - Menținerea temperaturii corpului la limite normale - Satisfacerea nevoii de a bea și a mâncă. Îngrijiri specifice și stimularea autonomiei - Satisfacerea nevoii de a elmina îngrijiri specifice în situații particulare - Stimularea autonomiei - Prevenirea pericolelor. Asigurarea securității/siguranței fizice și așezării - Îngrijiri specifice pentru asigurarea somnului și prevenirea tulburărilor - Igiena spațiului personalizat și a obiectelor - Satisfacerea nevoii de a acționa conform credințelor și valorilor - Prevenirea îmbolnăvirilor - Satisfacerea nevoii de a fi util și a se realiza - Satisfacerea nevoii de a se odihni sau să joace - Satisfacerea nevoii de a învăța - Administrarea corectă a medicamentelor - Recomandări și contraindicații în funcție de faza postului - Diversitatea individuală a trebuințelor și modalităților specifice de satisfacere: îngrijiri 	

calitatea hranei - asiste/sprjine hrănirea persoanei cu handicap - asigure confortul/starea de bine în timpul mesei - asigure în aşa fel îngrijirile încât să stimuleze și autonomia personală și socială a persoanei cu handicap	specifice persoanelor cu HIV/SIDA, boli ale aparatului digestiv, cu diabet, TBC, cancer, anumite obiceiuri alimentare și.a. - Stimularea autonomiei personale a persoanei cu handicap - Primul ajutor. Îngrijiri acordate urgențe.
--	--

MODUL/DISCIPLINA VI. MODUL SPECIFIC DE ACTIVITĂȚI PRACTICE

Personalul angajat va demonstra, prin activități practice desfășurate cu persoane cu handicap cu care are raporturi de muncă, utilizarea conceptelor studiate, formarea deprinderilor și a capacitații de utilizare a cunoștințelor într-o situație dată, adoptarea unei atitudini și comportament adecvat într-o situație particulară, interiorizarea valorilor drepturilor omului. Obiectivele, conținutul și durata modulului vor fi stabilite pe baza fisei postului persoanei angajate și a problematicii specifice persoanei cu handicap de care răspunde.

MODULU/DISCIPLINA VII. EVALUARE

Evaluarea continuă se realizează pe toată durata instruirii și are drept scop optimizarea pe parcurs a procesului, ameliorarea/corectarea activității și a rezultatelor. Pe baza evaluării continue, obiectivele și conținutul următoarelor sesiuni de instruire vor putea suporta reajustări, în funcție de feed back-ul realizat. Evaluarea continuă a participanților se realizează prin multiple mijloace:

- monitorizarea intervențiilor cursanților în timpul lucrului în grup
- observarea comportamentelor participanților și a modului de lucru
- evaluarea lucrărilor practice
- observarea modului de relationare și gradul de participare la activitățile de grup
- joc de rol / simulare
- proiecte, prezentări orale/referate, studii de caz
- exerciții practice
- cuestionare.

Evaluarea continuă nu va urmări notarea participanților ci doar observarea modului în care obiectivele programului sunt realizate în vederea luării unor decizii pentru optimizarea activității, sprijinirea învățării, corectarea sau adevararea programului la nevoile și interesele participanților. Se va evalua și gradul de nouitate și realism al propunerilor făcute etc. Evaluarea realizării obiectivelor specifice la modulul VI: "Modul specific de activități practice" se va realiza pe baza principiilor învățării depline, urmărindu-se ca fiecare cursant să demonstreze corect că posedă competențele cerute.

Evaluarea finală

Evaluarea finală a programului de instruire și a participanților precum și a modului de desfășurare se va realiza conform legislației în vigoare.

Abrevieri:

- ANPH – Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
- INPCESPH – Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap

MINISTERUL AGRICULTURII, PĂDURIILOR ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

**pentru aprobarea Metodelor de prelevare a probelor de plante și produse vegetale
în vederea efectuării analizelor de laborator pentru determinarea oficială a nivelului
de reziduuri de pesticide**

Având în vedere prevederile Directivei Comisiei 2002/63/CE din 11 iulie 2002 pentru stabilirea metodelor comunitare de prelevare a probelor pentru controlul oficial al reziduurilor de pesticide în și pe produse de origine vegetală și animală și abrogarea Directivei 79/700/CEE,

având în vedere prevederile art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 262/2000 privind procedurile de stabilire a nivelurilor maxime de reziduuri de pesticide în plante și produse vegetale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 306/2001,

văzând Referatul de aprobare nr. 93.376 din 7 noiembrie 2005 al Direcției fitosanitare și pentru selecție vegetală din cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale,

în baza Hotărârii Guvernului nr. 155/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Metodele de prelevare a probelor de plante și produse vegetale în vederea efectuării analizelor de laborator pentru determinarea oficială a nivelului de reziduuri de pesticide, conform prevederilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 262/2000 privind procedurile de stabilire a nivelurilor maxime de reziduuri de pesticide în plante și produse vegetale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 306/2001, prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — Metodele prevăzute în anexa nr. 1 se aplică prelevării de probe din plante și produse vegetale în vederea determinării nivelurilor de reziduuri de pesticide prevăzute în Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului sănătății nr. 505/720/2005 privind stabilirea nivelurilor maxime de reziduuri de pesticide în plante și produse vegetale.

Art. 3. — Procesul-verbal de prelevare a probelor de plante și produse vegetale în vederea efectuării analizelor de laborator pentru determinarea nivelului de reziduuri de pesticide se întocmește conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 4. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 1.048/2003 pentru aprobarea metodelor de prelevare a probelor de plante și produse vegetale în vederea efectuării analizelor de laborator pentru determinarea oficială a nivelului de reziduuri de pesticide, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 19 decembrie 2003.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Prezentul ordin transpune prevederile referitoare la produsele de origine vegetală ale Directivei Comisiei 2002/63/CE din 11 iulie 2002 pentru stabilirea metodelor comunitare de prelevare a probelor pentru controlul oficial al reziduurilor de pesticide în și pe produse de origine vegetală și animală și aprobaarea Directivei 79/700/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 187 din 16 iulie 2002.

Ministrul agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale,
Gheorghe Flutur

București, 28 noiembrie 2005.

Nr. 1.256.

ANEXA Nr. 1

M E T O D E
**de prelevare a probelor de plante și produse vegetale în vederea efectuării analizelor de laborator
pentru determinarea oficială a nivelului de reziduuri de pesticide**

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

1. Obiectiv

1.1. Probele destinate analizelor de laborator pentru determinarea nivelului de reziduuri de pesticide în și pe plante și produse vegetale se preleveză în conformitate cu metodele descrise mai jos.

1.2. Obiectivul acestor proceduri de prelevare este de a permite obținerea unei probe reprezentative dintr-un lot destinat analizei, pentru a verifica dacă sunt respectate nivelurile maxime admise de reziduuri de pesticide prevăzute în Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului sănătății nr. 505/720/2005 privind stabilirea nivelurilor maxime de reziduuri de pesticide în plante și produse vegetale. În cazul în care nivelurile maxime de reziduuri nu sunt stabilite prin ordinul menționat, se vor lua în considerare alte niveluri, cum ar fi

cele stabilite de Comisia Codex Alimentarius. Metodele și procedurile stabilite le includ pe cele recomandate de Comisia Codex Alimentarius.

1.3. Probele se preleveză de către inspectorii fitosanitari din cadrul unităților fitosanitare județene, respectiv a municipiului București.

2. Principii

Nivelurile maxime de reziduuri de pesticide stabilite în ordinul menționat la pct. 1.2 se bazează pe datele privind buna practică agricolă, iar produsele agricole neprelucrate, ca și alimentele derivate din acestea, care respectă nivelurile maxime de reziduuri, trebuie să fie acceptabile din punct de vedere toxicologic.

Nivelul maxim de reziduuri pentru un produs de origine vegetală ia în considerare nivelul maxim care poate fi prezent într-o probă compozită, care a fost obținută din mai multe unități din produsul tratat și care trebuie să

rezintă nivelul mediu de reziduuri dintr-un lot. Nivelurile maxime admise se aplică la o probă vrac compusă, obținută din una până la zece probe primare.

3. Definiția termenilor

În sensul prezentei anexe, următorii termeni se definesc astfel:

a) *portiunea de analizat* este o cantitate reprezentativă, de mărime adecvată, din materialul extras din probă de analizat, care permite măsurarea concentrației reziduurilor. Pentru a extrage portiunea de analizat se poate utiliza un instrument de prelevare;

b) *proba analitică* reprezintă materialul pregătit pentru analiză, obținut din probă de laborator prin separarea portiunii din produs care trebuie analizată¹⁾, urmată de amestecare, măcinare, tocăre fină etc., în vederea extragerii portiunii de analizat cu o eroare minimă de prelevare.

La pregătirea probei analitice se vor lua în considerare prevederile anexei nr. 1 la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului sănătății nr. 505/720/2005, care specifică partea din produs pentru care se stabilesc niveluri maxime de reziduuri, astfel că portiunea din produs care urmează să fie analizată poate include părți care, în mod normal, nu sunt consumate;

c) *proba în vrac/proba reunită* reprezintă proba reunită, combinată și bine omogenizată, obținută din probele primare prelevate dintr-un lot.

Probele primare trebuie să conțină suficient material pentru a permite extragerea tuturor probelor de laborator din probă în vrac.

În cazul în care, în timpul colectării probei sau a probelor primare, se pregătesc probe de laborator separate, probă în vrac este suma probelor de laborator la momentul prelevării probelor din lot;

d) *proba de laborator* este proba expediată la laborator sau primită de laborator și reprezintă o cantitate reprezentativă de material extrasă din probă în vrac. Proba de laborator poate fi constituită din întreaga probă în vrac sau o portiune din aceasta. Pentru a obține probele de laborator unitățile nu vor fi tăiate sau divizate. Se pot pregăti probe de laborator după;

e) *lotul* este o cantitate din produsul alimentar livrat la un moment dat, despre care inspectorul de prelevare știe sau presupune că are caracteristici comune, cum ar fi: origine, producător, varietate, ambalator, tip de ambalaj, marcare, expeditor etc. Un lot suspect este un lot care, din orice motiv, este suspectat că ar conține un nivel excesiv de reziduuri. Un lot nesuspect este un lot pentru care nu există nici un motiv de suspiciune că ar conține un nivel excesiv de reziduuri. Dacă un transport de marfă este constituit din loturi care pot fi identificate ca provenind, de exemplu, de la diferiți cultivatori, fiecare lot va fi tratat separat. Un transport de marfă poate fi constituit din unul sau mai multe loturi. Dacă nu se poate stabili cu certitudine mărimea sau marginile/limitile fiecărui lot dintr-un transport mare, atunci fiecare serie de vagoane, camioane, cale de vapor poate fi considerată un lot separat. Un lot poate fi amestecat prin procese de fabricare sau de sortare;

f) *proba primară/proba increment* reprezintă una sau mai multe unități luate dintr-un singur loc al lotului. Este de preferat ca locul din care se prelevă să fie ales prin sondaj, dar, dacă acest lucru nu este practic posibil, acesta se alege în mod aleatoriu din părțile accesibile ale lotului. Numărul de unități necesare

pentru a constitui o probă primară depinde de mărimea și numărul de probe de laborator cerute. Dacă se prelevă din lot mai mult de o probă primară, fiecare probă primară trebuie să contribuie în aceeași proporție la proba în vrac. Dacă unitățile sunt de dimensiuni medii sau mari, iar amestecarea probei în vrac nu ar permite obținerea de probe de laborator reprezentative sau dacă unitățile (de exemplu, fructe moi) pot fi afectate prin amestecare, acestea pot fi împărțite aleatoriu, în momentul prelevării probelor primare, în probe de laborator după. Dacă probele primare sunt prelevate la diferite intervale de timp în timpul încărcării sau descărcării unui lot, „poziția“ de prelevare este de fapt un anumit moment din perioada în care se realizează încărcarea sau descărcarea lotului. Pentru a obține probe primare unitățile nu vor fi tăiate sau divizate;

g) *proba* reprezintă una sau mai multe unități selectate dintr-o populație de unități ori o portiune selectată dintr-o cantitate mai mare de material. Pentru ca o probă să fie reprezentativă pentru acel lot sau probă în vrac, se ia în considerare exclusiv conținutul de reziduuri de pesticide pe care îl poate avea aceasta;

h) *prelevarea* este procedura utilizată pentru a extrage și constituie o probă;

i) *instrumentul de prelevare* este:

— un instrument cum ar fi o lingură, un căuș, o sondă sau un cuțit, utilizat pentru a preleva o unitate dintr-un material în vrac sau din ambalaje care sunt prea mari pentru a fi utilizate ca probe primare;

— un instrument ca divisorul de probe, utilizat pentru pregătirea unei probe de laborator dintr-o probă în vrac sau pentru pregătirea unei portiuni de analizat dintr-o probă analitică.

Instrumentele specifice de prelevare sunt descrise de standardele internaționale ISO 950: Cereale — prelevare (boabe), ISO 951: Leguminoase uscate ambalate în pungi — prelevare și ISO 1839: Prelevare — ceai.

Pentru materiale cum ar fi frunze în vrac, poate fi considerată instrument de prelevare chiar mâna inspectorului care prelevează proba;

j) *inspectorul de prelevare* este o persoană instruită în procedurile de prelevare și, dacă este necesar, autorizată de către autoritățile competente pentru a preleva probe.

Inspectorul de prelevare este responsabil cu toate procedurile care conduc la și care includ prepararea, ambalarea și expedierea probelor de laborator. Acestea trebuie să înțeleagă că este necesar să respecte întocmai procedurile de prelevare specificate, să furnizeze toate informațiile despre probe și să colaboreze cu laboratorul care efectuează analizele;

k) *mărimea probei* reprezintă numărul de unități sau cantitatea de material care constituie o probă;

l) *unitatea* este portiunea cea mai mică dintr-un lot, care trebuie prelevată pentru a constitui proba primară sau o parte din aceasta.

Unitățile sunt identificate astfel:

1. fructe și legume proaspete. Fiecare fruct sau legumă înțeagă ori un grup din acestea (de exemplu, struguri) și forma o unitate, exceptând cazurile în care acestea sunt mici. Unități de produse mici, ambalate, pot fi identificate conform lit. b). Dacă un instrument de prelevare poate fi utilizat fără a afecta materialul, acesta poate servi la constituirea de unități. Fructele sau legumele proaspete nu vor fi tăiate sau divizate pentru a obține unități;

¹⁾ Clasificarea produselor alimentare de origine vegetală și portiunea din produs pentru care sunt stabilite nivelurile maxime de reziduuri sunt prevăzute în anexa nr. 1 la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului sănătății nr. 505/720/2005 privind stabilirea nivelurilor maxime de reziduuri de pesticide în plante și produse vegetale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 746 bis din 17 august 2005.

2. produse ambalate. Cele mai mici ambalaje individuale vor fi considerate unități. Dacă cele mai mici ambalaje sunt prea voluminoase, atunci materialul va fi prelevat ca produse în vrac, conform lit. c). Dacă cele mai mici ambalaje sunt foarte mici, un pachet de ambalaje poate forma o unitate;

3. materialele în vrac și pachetele mari care sunt prea voluminoase pentru a fi luate ca probe primare. În acest caz unitățile se obțin cu ajutorul unui instrument de prelevare.

CAPITOLUL II

Proceduri de prelevare²⁾

4. Măsuri de precauție

4.1. Din fiecare lot care urmează să fie verificat se vor preleva probe separate.

4.2. În cursul prelevării și pregătirii probelor de laborator se iau măsuri pentru evitarea oricărei contaminări și deteriorări a acestora, care ar putea afecta rezultatele analitice.

5. Colectarea probelor primare

5.1. Numărul minim de probe primare care se preleveză dintr-un lot este stabilit în tabelul nr. 1.

5.2. Pe cât posibil, fiecare probă primară va fi prelevată dintr-un loc ales în mod aleatoriu din lot.

5.3. Probele primare trebuie să conțină suficient material pentru a constitui probele de laborator cerute din lotul respectiv.

5.4. Instrumentele de prelevare necesare pentru cereale, leguminoase uscate și ceai sunt cele descrise în recomandările ISO prezentate la pct. 3 lit. i).

6. Pregătirea probei în vrac

6.1. Procedurile pentru pregătirea probei în vrac sunt descrise în tabelul nr. 2.

6.2. Probele primare trebuie combinate și bine amestecate, dacă este posibil, pentru a forma proba în vrac.

6.3. În cazul în care amestecarea pentru a forma proba în vrac este nepotrivită sau impracticabilă, se poate utiliza următoarea procedură alternativă. Dacă prin procesul de amestecare sau subdivizare a probei în vrac unitățile se pot deteriora și astfel vor fi afectate reziduurile ori dacă unitățile mari nu pot fi amestecate pentru a realiza o distribuție uniformă a reziduurilor, atunci, în momentul prelevării probelor primare, unitățile trebuie repartizate aleatoriu în probe de laborator dupăcat. În acest caz rezultatul care se va utiliza va reprezenta media rezultatelor valabile obținute din probele de laborator analizate.

7. Pregătirea probei de laborator

7.1. Dacă proba în vrac este mai mare decât ar fi necesar pentru o probă de laborator, aceasta va fi divizată pentru a obține o porțiune reprezentativă.

7.2. Se poate utiliza un instrument de prelevare, împărțirea în sferturi sau alt proces corespunzător de reducere a volumului, însă unitățile de produse vegetale proaspete nu vor fi tăiate sau divizate.

7.3. Dacă este necesar, în această etapă se vor preleva probe de laborator dupăcat sau acestea pot fi pregătite prin procedura alternativă descrisă mai sus.

7.4. Dimensiunile minime ale probelor de laborator sunt prezentate în tabelul nr. 2.

8. Procesul-verbal de prelevare

8.1. Inspectorul de prelevare trebuie să înregistreze natura și originea lotului, deținătorul, furnizorul sau transportatorul acestuia, data și locul prelevării și orice alte informații relevante.

8.2. Se va înregistra orice deviere de la metoda de prelevare recomandată.

8.3. Fiecare probă de laborator va fi însoțită de un exemplar semnat al procesului-verbal de prelevare, un alt exemplar va fi păstrat de inspectorul de prelevare, iar al treilea exemplar din formular va fi înmânat proprietarului lotului sau unui reprezentant al acestuia, indiferent dacă acesta va primi sau nu o probă de laborator.

8.4. Dacă procesele-verbale de prelevare sunt în format electronic, acestea vor fi distribuite acelorași persoane menționate mai sus și se va menține o modalitate similară de înregistrare, verificabilă pentru audit.

9. Ambalarea și transmiterea probei de laborator

9.1. Fiecare probă de laborator va fi introdusă într-un container curat și inert, care să ofere o protecție adecvată împotriva contaminării, deteriorării și surgerilor.

9.2. Containerul trebuie să fie etichetat și sigilat astfel încât să nu poată fi deschis sau să nu se poată îndepărta eticheta fără a se deteriora sigiliul și va fi însoțit de procesul-verbal de prelevare.

9.3. Eticheta aplicată pe container conține următoarele date:
a) felul probei;
b) destinația probei.

9.4. În cazul în care este utilizat un cod de bare, se recomandă furnizarea și a informației alfanumerice.

9.5. Proba trebuie livrată către laborator cât mai curând posibil. Se va evita orice deteriorare a probelor în timpul transportului; fructele și legumele în stare proaspătă vor fi păstrate la rece, iar cele congelate trebuie să rămână ca atare.

10. Pregătirea probei analitice

10.1. Proba de laborator va primi un cod de identificare unic, care va fi trecut în fișa probei împreună cu data receptiei și cu greutatea probei.

10.2. Partea din produs care urmează să fie analizată³⁾ (proba analitică) trebuie separată cât mai curând posibil.

10.3. Dacă nivelul de reziduuri trebuie calculat astfel încât să includă părțile care nu sunt analizate⁴⁾, se va înregistra greutatea părților separate.

11. Pregătirea și depozitarea porțiunii analitice

11.1. Dacă este cazul, proba analitică se va mărunți și se va amesteca pentru a permite extragerea porțiunilor analitice reprezentative.

11.2. Mărimea porțiunii analitice se va determina în funcție de metoda de analiză și de eficacitatea amestecării.

11.3. Metodele de mărunțire și amestecare vor fi înregistrate și nu trebuie să afecteze reziduurile prezente în proba analitică.

11.4. Dacă este cazul, proba analitică va fi prelucrată în condiții speciale, de exemplu la temperaturi sub 0°C, pentru a reduce la minimum efectele adverse.

11.5. În cazul în care prelucrarea ar afecta reziduurile și dacă nu există proceduri practice alternative, porțiunea analitică poate fi constituită din unități întregi sau segmente îndepărțate din unități întregi.

²⁾ Dacă este necesar pot fi adoptate recomandările ISO pentru prelevarea cerealelor [ISO 950: Cereale — prelevare (boabe)] sau a altor produse transportate în vrac.

³⁾ Partea din produs la care se aplică nivelul maxim prevăzută în anexa nr. 1 la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului sănătății nr. 505/720/2005.

⁴⁾ De exemplu, sămburii fructelor sămburoase nu sunt analizați, dar nivelul de reziduuri se calculează presupunând că aceștia sunt inclusi în proba de analizat, dar nu conțin reziduuri.

11.6. Dacă porțiunea analitică constă în câteva unități sau segmente, este puțin probabil să fie reprezentativă pentru proba analitică și este necesar să se analizeze un număr suficient de porțiuni similare pentru a putea indica gradul de incertitudine al valorii medii.

11.7. Dacă porțiunile analitice urmează să fie depozitate înainte de efectuarea analizei, metoda și perioada de depozitare nu trebuie să afecteze nivelul de reziduuri prezente.

11.8. Dacă este necesar, trebuie extrase porțiuni suplimentare pentru confirmare.

12. Reprezentarea schematică

Reprezentarea schematică⁵⁾ a procedurilor de prelevare descrise mai sus este prevăzută în anexa la prezentele metode.

13. Criterii pentru determinarea conformității

13.1. Rezultatele analitice trebuie să fie obținute pornind de la una sau mai multe probe de laborator prelevate

dintr-un lot și care sunt recepționate într-o stare corespunzătoare pentru analiză.

13.2. Rezultatele trebuie să fie însotite de date acceptabile privind controlul calității.

13.3. Dacă un reziduu depășește nivelul maxim admis, se va confirma identitatea acestuia, iar concentrația sa va fi verificată prin analizarea uneia sau mai multor porțiuni analitice suplimentare, prelevate din probă ori din probele de laborator initiale.

13.4. Nivelurile maxime admise se aplică la proba în vrac.

13.5. Lotul respectă nivelurile maxime admise de reziduuri numai dacă rezultatele analitice nu depășesc valorile stabilite.

13.6. În cazul în care rezultatele pentru proba în vrac depășesc nivelurile maxime admise, constatarea faptului că lotul nu respectă nivelurile maxime admise se face ținându-se seama de rezultatele obținute, pornind de la una sau mai multe probe de laborator, și de acuratețea și precizia analizei, indicate de datele privind controlul calității⁶⁾.

Tabelul nr. 1*

Numărul minim de probe primare care trebuie prelevate dintr-un lot

	Numărul minim de probe primare ce trebuie prelevat din lot
Produse ambalate sau în vrac, care pot fi considerate ca fiind bine amestecate sau omogene	1 (un lot poate fi amestecat prin sortare sau prin procesul de fabricație)
Produse ambalate sau în vrac, care pot să nu fie bine amestecate sau omogene	Pentru produsele alimentare primare constituite din unități mari, numărul minim de probe primare trebuie să respecte numărul minim de unități cerute pentru proba de laborator (a se vedea Tabelul nr. 2).
Greutatea lotului în kg	
< 50	3
50-500	5
> 500	10
sau:	
Numărul de containere de metal, cutii de carton sau alte containere din lot	
1-25	1
26-100	5
> 100	10

Note: a) Tabelul presupune prelevarea probelor în mod aleatoriu.

b) În cazul în care o singură probă primară este prelevată, probabilitatea de a depista o non-conformitate este aceeași cu incidenta reziduurilor neconforme.

c) pentru probabilități exacte sau alternative sau pentru o incidentă diferită a nonconformității, numărul probelor ce vor fi prelevate poate fi calculat astfel:

$$1 - p = (1 - i)^n$$

unde:

p reprezintă probabilitatea

i reprezintă incidenta reziduurilor neconforme din lot (ambele exprimate ca fracții, nu procente)

n reprezintă numărul de probe

⁵⁾ Reprezentarea schematică este preluată din documentul Comisiei Codex Alimentarius CAC/GL 33-1999, FAO, Roma, [ftp://ftp.fao.org/codex/standard/volume2a/en/GL_033e.pdf](http://ftp.fao.org/codex/standard/volume2a/en/GL_033e.pdf).

⁶⁾ Proceduri pentru controlul calității pentru analiza reziduurilor de pesticide. Documentul SANCO/3103/2000. Amendamentele se găsesc pe site-ul Comisiei Europene.

*) Tabelul nr. 1 este reproducător în facsimil.

Tabelul nr. 2¹⁾

Descrierea probelor primare și greutatea minimă a probelor de laborator

	Clasificarea produsului	Exemple	Natura probei primare care trebuie prelevată	Greutatea minimă a fiecărei probe de laborator
Produse alimentare primare				
1.	Toate fructele proaspete. Toate legumele proaspete, inclusiv cartofi și sfeclă de zahar, fără plante aromate.			
1.1	Produse proaspete de dimensiuni mici, în general, unități < 25 g	Bace, mazăre, măslini	Unități întregi sau produse ambalate, ori unități prelevate cu un instrument de prelevare.	1 kg
1.2.	Produse proaspete de dimensiuni medii, în general unități de 25-250 g	Mere, portocale	Unități întregi	1 kg (cel puțin 10 unități)
1.3.	Produse proaspete de dimensiuni mari, în general > 250 g	Varza, castraveți, struguri (ciorchini)	Unități întregi	2 kg (cel puțin 5 unități)
2.	Leguminoase uscate Cereale boabe Nuci	Fasole uscată, mazăre uscată Orez, grâu Cu excepția nucilor de cocos Nuci de cocos Semințe oleaginoase Semințe pentru băuturi și dulciuri		1 kg 1 kg 1 kg 5 unități 0,5 kg 0,5 kg
3.	Plante aromate proaspete	Pătrunjel Altele	Unități întregi	0,5 kg 0,2 kg
	(pentru plante aromate uscate, a se vedea		Sectiunea 4 din Tabel)	
	Condimente	Condimente uscate	Unități întregi sau unități prelevate cu un instrument de prelevare	0,1 kg
Alimente procesate				
4.	Produse alimentare secundare de origine vegetală, fructe, legume, verdețuri uscate, produse cerealiere măcinate. Produse derivate de origine vegetală, ceai, plante pentru ceai, uleiuri vegetale, sucuri și produse diverse, de ex. măslini prelucrate și melasă de citrice. Alimente de origine vegetală fabricate (un singur ingredient), cu sau fără agenți de condiționare sau ingrediente secundare ca agenți de aromatizare, condimente și plante aromate, care sunt în mod normal preambalate și gata de consum, gătite sau ca atare. Alimente de origine vegetală fabricate (din mai multe ingrediente), inclusiv produse cu ingrediente de origine animală în care predomină ingredientele de origine vegetală, pâine și alte produse preparate din cereale.			
4.1.	Produse cu valoare mare pe unitate		Pachete sau unități prelevate cu un instrument de prelevare.	0,1 kg *)

¹⁾ Tabelul nr. 2 este reprodus în facsimil.

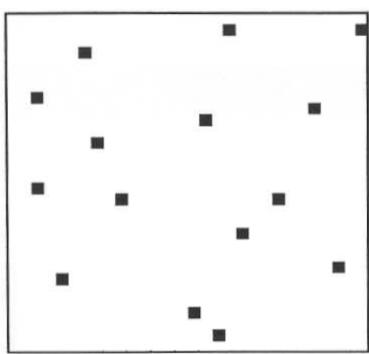
* Poate fi prelevată o probă de laborator mai mică dintr-un produs cu valoare excepțional de mare. În acest caz motivul va fi specificat în procesul verbal de prelevare.

	Clasificarea produsului	Exemple	Natura probei primare care trebuie prelevată	Greutatea minimă a fiecărei probe de laborator
4.2.	Produse solide cu densitate mică în vrac	Hamei, ceai, plante pentru ceai	Unități ambalate sau unități prelevate cu un instrument de prelevare	0,2 kg
4.3.	Alte produse solide	Pâine, făină, fructe uscate	Ambalaje sau alte unități întregi sau unități prelevate cu un instrument de prelevare	0,5 kg
4.4.	Produse lichide	Uleiuri vegetale, sucuri	Unități ambalate sau unități prelevate cu un instrument de prelevare	0,5 l sau 0,5 kg

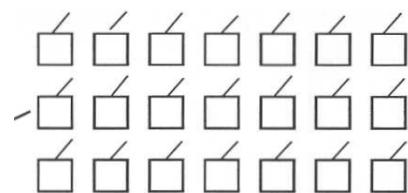
ANEXĂ*)la metode

REPREZENTAREA SCHEMATICĂ A PRELEVĂRII DE PROBE

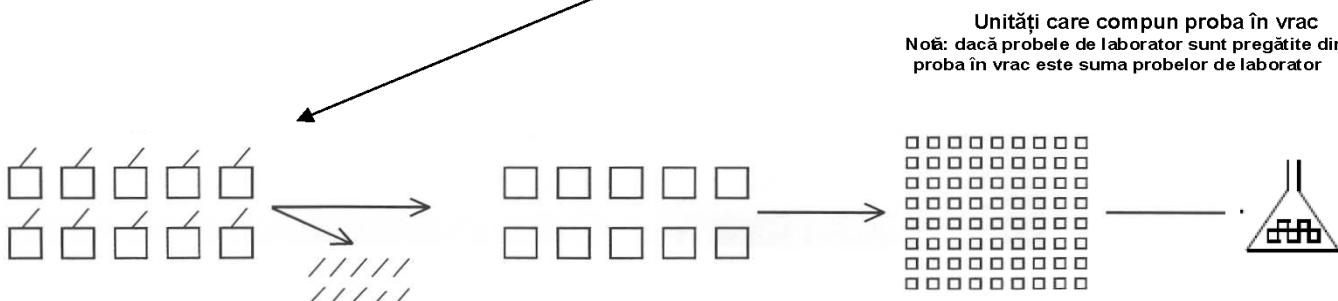
Lotul și probele primare
 1, 3, 5, 10 sau 15 probe primare prelevate dintr-un număr egal de poziții alese în mod aleatoriu (vezi tabelele nr. 1 și 2)

nota: probele primare se combină pentru a forma proba în vrac

Unități care compun proba în vrac
 Notă: dacă probele de laborator sunt pregătite direct din lot, proba în vrac este suma probelor de laborator

Proba de laborator
(una sau mai multe)

Părți care nu se analizează

Proba analitică parțial pregătită

Proba analitică pregătită în totalitate

Portiunea de analizat
(una sau mai multe)

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

MINISTERUL AGRICULTURII, PĂDURIILOR ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

P R O C E S - V E R B A L

de prelevare a probelor de plante și produse vegetale în vederea efectuării analizelor de laborator pentru determinarea nivelului de reziduuri de pesticide

Nr. .... din ..... localitatea .....

Subsemnatul ..... , în calitate de inspector fitosanitar din cadrul ..... , atest că în ziua de ..... , ora ..... , s-a realizat prelevarea de probe în vederea efectuării analizelor de laborator, în conformitate cu legislația în vigoare, dintr-un lot de ..... , în cantitate de ..... .

Datele de identificare ale lotului: .....

Cantitatea de probe prelevate a fost de .....

Prelevarea probelor a fost făcută de la agentul economic: persoană juridică/persoană fizică ..... , cu sediul în ..... , înmatriculat la Oficiul registrului comerțului ..... sub nr. ...., codul fiscal ..... , reprezentat de domnul/doamna ..... , născut/născută la data de ..... în localitatea ..... , județul/sectorul ..... , domiciliat/domiciliată în localitatea ..... , str. ..... nr. ...., bl. ...., sc. ...., ap. ...., județul/sectorul ..... , cu reședință în ..... , legitimat/legitimată cu actul de identitate ..... seria ..... nr. ...., eliberat de ..... la data de ..... .

Mentiuni: .....

Inspector fitosanitar,

Reprezentatul agentului economic,

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
IBAN: RO75RNCB5101000000120001 Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, sos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

5948368 066892